VAPAUS

Ilmestyy tiistaisin, torstaisin ja lauantaisin — Perustettu vuonna 1917 — Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 67 — Vol. XXXV vuosikerta — Lauantaina, kesäkuun 7 p. — Saturday, June 7 1952

USA:n valtiodepartmentti tunnustaa Etelä-Korean hallituksen valehtelijaksi

Syngman Rhee julistanut sotatilan voidakseen nimittää itsensä uudelleen Etelä-Korean presidentiksi

SYNGMAN RHEE

Pusan Korea. — Etelä-Korean presidentti Syngman Rhee ilmoitti keskiviikkona, että hän on suostunut Yhdysvaltain presidentin Trumanin pyyntöön eikä hajoita kansalliskokousta, kuten hän aikaisemmin aikoi. Yhdysvallat ja Britannia ovat painostaneet Rheetä lopettamaan taistelun kansalliskokousta vastaan.

Keskiviikkona ilmoitettiin täällä, että kansalliskokous, jonka pitäisi valita presidentin kuluvan kuukauden loppupuolella kahdeksi vuodeksi; ei ole kokoontunut istuntoon kahtena päivänä.

Rheen syytös, että 11 kansalliskokouksen 12 vangituista jäsenistä on ollut yhteyksissä kommunistien kanssa, pidetään temppuna, jonka avulla presidentti yrittää saada yliotteen kansalliskokouksesta.

New York. — Hallitusta, jonka kutsusta presidentti Truman on lähettänyt amerikkalaisia sotilaita ja kuluttanut $15,000,000,000 veronmaksajien rahaa, valtiodepartmentti sanoo valehtelijaksi. Tätä hallitusta sanotaan Etelä-Korean tasavallaksi, jonka johdossa on kenraali MacArthurin ja Chiang Kai-shekin ystävä 77-vuotias Syngman Rhee.

Pusanista toukokuun 31 pnä lähetetyssä AP:n raportissa sanotaan, että "täällä olevissa diplomaattisissa piireissä sanotaan Rheen esittämän punaisuussyytöksen olevan 'silmäin pesua'."

N.s. "punaisuussyytökset", Syngman Rheen puhemiehen mukaan ovat — AP:n raportissa sanotaan — "Kommunististen ainesten yritystä kukistaa nykyinen hallitus ja saada sen tilalle kokoomushallitus yhdessä Punaisen Korean kanssa".

Syngman Rheen sisäministeri, s.o. poliisien ylijohtaja, Lee Bum Suk viime viikolla teki "punaisuussyytökset" puolustakseen Rheetä, mutta kansalliskokous 96 äänellä 3 vastaan päätti, että sisäministerin täytyy lopettaa syytökset. "Kommunistien salaliiton" syytöksellä Rhee on julistanut sotatilan ja poliisit ovat vanginneet 22 kansalliskokouksen jäsentä. Noin 40 kansalliskokouksen jäsentä ovat välttäneet vangitsemisen piilottautumalla.

Viime maanantaina Rhee määräsi vangittavaksi Koh Chain, Oriental Dailyn päätoimittajan sillä perusteella, että hän on vastuussa hallitusta kritisoivan toimituskirjoituksen julkaisemisesta.

Rheen hallitus on myöskin hyljännyt YK:n ja USA:n ohjeet esiintyä edes muodollisesti demokraattisena hallituksena. Viime sunnuntaina Rheen puhemies syytti liittolaisiaan "Etelä-Korean sisäisiin asioihin sekantumisesta" ja uhkasi ajaa pois maasta USA:n tietotoimiston virkailijat, Amerikan äänen henkilökunnan sekä YK:n komissionin.

Pusanissa olevissa amerikkalaisissa diplomaattisissa piireissä, AP:n tiedonannon mukaan, on "ilmaistu sellainen käsitys, että presidentti Rhee yrittää vangita poliittiset vastustajansa, jotta hän voisi määrätä kuka tulee presidentiksi".

Rheen asenne vangituttamalla vastustajansa sekä vieläpä tapattamalla poliiseillaan kymmeniä tuhansia ennen sodan puhkeamista, on ollut hyvin presidentin ja valtiodepartmentin tiedossa. Kaikesta huolimatta presidentti Truman piti velvollisuutenaan, kun tuli tietoon "Pohjois-Korean hyökkäys", kesäkuun 25 pnä 1950 lähettää poikiaan 7,000 mailin päähän kotoaan. Nyt kuitenkin selviää valtiodepartmentille, että Syngman Rhee on valehtelija. Mutta mitäpä siitä välittävät Truman, Acheson ja Dulles.

Kauppasopimuksia Kiinan ja brittiläisten kesken

Lontoo. — Yksi niistä 9 brittiläisestä liikemiehestä, jotka osallistuivat Moskovan kansainväliseen taloudelliseen konferenssiin, sanoi torstaina, että kuluvan viikon lopussa Itä-Berliinissä allekirjoitetaan Kiinan kanssa 10,000,000 punnan kauppasopimus.

Sopimuksen mukaan Britanniasta viedään Kiinaan tekstiilituotteita, kemikaaleja ja metallituotteita. Kiina myy Britannialle samaan aikaan soijapapuja, kananmunia, harjaksia, höyheniä ym. tavaroita.

Brittiläisen kauppavaltuuskunnan puheenjohtaja Wilfrid King sanoi sanomalehtimiehille, että "tämä kauppasopimus on alkua sille, jonka me toivomme kehittyvän Britannian-Kiinan kaupan kasvamiseksi".

Vakoilijoita tuomittu vankeuteen Tshekkoslovakiassa

Wien. — Täällä ilmoitettiin keskiviikkona, että tänne saapuneissa Tshekkoslovakian lehdissä on ollut uutinen, jotta 9 amerikkalaisten hyväksi toiminutta vakoojaa on tuomittu Horni Benesovissa vankeuteen. Tuomiot vaihtelivat viidestä 12 vuoteen.

Nehru sanoi ettei Kiina ole vaatinut alueita Intialta

New Delhi. — Pääministeri Nehru sanoi parlamentissa keskiviikkona, että Kiinan Kansantasavalta ei ole vaatinut Intialta mitään alueita, kuten ulkomailla on levitetty huhuja.

Hänelle näytettiin karttaa, jossa osoitetaan, että Assamin rajaseudun alue on kartassa merkitty Kiinalle kuuluvaksi.

Hän sanoi, että ne ovat vanhoja karttoja ja lisäsi: "Me olemme kiinnittäneet Kiinan hallituksen huomion niihin ja se on vastannut, ettei asia kiinnosta sitä. Kiinalaiset sanovat ettei heillä ole aikaa painattaa uutta karttaa."

Häneltä myöskin tiedusteltiin kiinalaisten ja tibettiläisten tappelusta Lhasassa. Nehru sanoi, että ne ovat olleet aivan mitättömiä kahakoita muutamien kiinalaisten ja tibettiläisten välillä.

6 henkilöä hukkunut Nassaun lähellä

Miami, Fla. — Torstaina saapui tänne tieto, että 40 mailia koilliseen Nassausta kaatui viime sunnuntaina moottorilaiva Zelma Rose, jolloin 6 henkilöä hukkui ja 17 pelastettiin.

Jättiläismielenosoitus Pariisissa Duclosin vapauttamisen puolesta

Vapaamielinen lehti Liberation sanoo tämän liikkeen olevan vasta alkua

Pariisi. — Jättiläismäisessä Renaultin autotehtaassa pysähtyi työt keskiviikkona kun työläiset menivät istumalakkoon ja Pariisin työläiset järjestivät suurenmoisen mielenosoituksen tehtaan ulkopuolelle.

Täällä kehoitettiin 24 tunnin lakkoon protestiksi kommunistipuolueen sihteerin Jacques Duclosin vangitsemisesta ja poliisien hyökkäyksestä kommunistipuolueen toimistoihin eri osissa maata.

Myöhemmin istumalakkolaiset osallistuivat mielenosoitukseen tehtaan ulkopuolella.

Kommunistipuolueen kansalliskokouksen edustaja Roger Linet piti puheen mielenosoittajille. Poliiseja keskitettiin useihin kohtiin tarkoituksella peloittaa työläisiä. Ne kuitenkin pysyivät mailin etäisyydessä kansallistetusta Renaultin tehtaasta. Eri osissa maata satoja työläisiä vangittiin lakkoon osallistumisesta.

Kommunistipuolueen pää-äänenkannattaja L'Humanite torstaina kehoitti kaikkia militanttisia järjestöjä ja puolueen osastoja kehittämään parempi yhteys työläisiin ja militanttisiin sosialisteihin sekä kehittämään protestiliikettä Duclosin vapauttamisen puolesta.

Sen johdosta kun hallitus julkaisi uutisen, että vain 2 prosenttia Ranskan työläisiä osallistui protestilakkoon, niin vapaamielinen Liberation sanoi tällaisen olevan "ehdottomasti naurettavan" ja varoitti:

"Ellen alkanut liike oli vasta alkua. Lakkoileminen ei ole ainoa toimenpide, jolla työläiset voivat taistella hallitusta vastaan, joka vaarantaa vapautta ja rauhaa."

L'Humanite kirjoitti: "Missä liikehtiminen ei ollut mahdollista eilen, niin se on huomenna. Kaikki ponnistukset tulee tähdätä tähän päämäärään."

Kenraali Eisenhower alkanut kamppailunsa

Sanoi Kiinan "menettämistä" traagilliseksi ja ensimmäisen luokan onnettomuudeksi

Abilene, Kan. — Kenraali Eisenhower alkoi täällä keskiviikkona kamppailunsa republikaanipuolueen presidentin ehdokkaaksi. Sanomalehtimiehille antamassaan haastattelussa hän sanoi, viitaten demokraattiseen presidenttiin, että sama puolue on ollut liian kauan vallassa.

Hänen antamansa lausunto osoitti, että hän tulee taistelemaan lujasti senaattori Taftia, toista republikaanipuolueen presidentin ehdokkaaksi pyrkijää vastaan.

Kiinasta puhuessaan Eisenhower sanoi, että se on "traagillinen menetys", ja "ensimmäisen luokan kansainvälinen onnettomuus".

Mr. Eisenhower sanoi ettei hänellä ole mitään neuvoa miten Korean sota voidaan saattaa päättymään.

"Meidän tulee pysyä lujana, yrittää alentaa menetyksiämme ja saada aikaan tyydyttävä aselepo", sanoi hän.

Eisenhower vakuutti, että jos hänet valitaan presidentiksi, niin neuvottelee kenraali MacArthurin kanssa Aasian politiikasta.

Kun häneltä kysyttiin kannattaako hänen Trumaninen hallituksen ulkopolitiikkaa, niin hän sanoi, että koska hänellä ei ole ollut mitään osaa hallintotehtäviin, niin hän ei ole kohdistanut huomiotaan ulkopolitiikkaan, lukuunottamatta sen yhteen puoleen. Eisenhower kannatti hallituksen politiikkaa "tukea Länsi-Eurooppaa kommunismia vastaan".

Uusi perunasato voi aiheuttaa hintain laskun

Ottawa. — Canadian Horticultural Councilin sihteeri L. F. Burrows sanoi täällä tiistaina, että kun uusi perunasato saadaan, niin niiden hinnat todennäköisesti laskevat vähän.

Canadan uutta perunasatoa on yleensä Ontariossa saatavana heinäkuun ensimmäisen päivän tienoilla ja British Columbiassa vähän aikaisemmin.

"Uusi sato, joka ei tule olemaan normaalia suurempi, ei ratkaise perunain puutetta, mutta kun markkinoille lähetetään uutta satoa, niin se voi alentaa perunain hintaa vähän", sanoi mr. Burrows.

Hänen mukaansa Canadassa on kylvetty vain 3.4 prosenttia perunaa enemmän kuin viime vuonna ja Yhdysvalloissa vähän vähemmän kuin viime vuonna. Mutta kun ottaa huomioon odollisen kesän, niin sato tulee kaiken todennäköisyyden mukaan hyvä. Viime vuonna tuli perunoista huono sato.

Berlinissä pidetään maailman rauhankokous

Lontoo. — Täällä ilmoitettiin torstaina, että Britannian Rauhankomitea on saanut Maailman Rauhanneuvoston puheenjohtajalta prof. Frederic Joliot-Curieltä kutsun maailman rauhankokoukseen, joka pidetään Berliinissä heinäkuun 1—5 päivien välisenä aikana.

Ampui vaimonsa oikeussalissa

Miami Beach, Fla. — David Brecher ampui vaimonsa keskiviikkona oikeussalissa, jossa hän juuri oli tuomittu elämään rauhassa vaimonsa kanssa.

Tuomari Kenneth Oka piilottautui pöytänsä taakse kun näki Brecherin vetävän taskustaan pistoolin, jolla hän ampui vielä kolme kuulaa vaimonsa ruumiiseen.

Tämän jälkeen hän antoi pistoolin tuomari Okalle ja sanoi: "Tässä on, minä antaudun."

Paul Robeson on estetty laulamasta Minneapolissa

Neekeri menetti työmaansa kun osallistui taisteluun saadakseen Robesonin esiintymään Seattleen

Minneapolis, Minn. — Kuuluisan neekerilaulajan Paul Robesonin tänne järjestetty konsertti on peruutettu senjälkeen kun Amerikan legiona uhkasi väkivallalla estää hänet laulamasta ja konserttihuoneiston vuokrasopimus peruutettiin talonomistajan taholta.

Tämän johdosta ilmoitti Paul Robeson seuraavaa:

"Syvästi pahoitellen ja surulla olen saanut tietää, että minulta on kielletty oikeus laulaa Minneapolisissa ja St. Paulissa.

"Olen juuri päättänyt erittäin hyvin onnistuneen konserttimatkan. Tämä on ainoa kaupunki maassamme, joka on sulkenut ovensa minun kasvojeni edessä. Suunnittelen toista konserttimatkaa syksyllä. Olen varma siitä, että tämä suuri valtio, joka kerran johti koko maatamme taisteluissa puhe- ja kokoontumisvapauden puolesta — neekerien vapauden ja naisten oikeuksien ja Farmer-Labor Partyn puolesta — tulee sen miehensä saamaan rohkeutensa ja terveen järkensä takaisin.

"Minusta tuntuu varmalta, että Minnesotan kunnon amerikkalaiset vihamielisyyden ja hysterian luolan kuunnellakseen veljeyden ja rauhan lauluja."

Seattle. — Vincent Davis, neekeriunionisti ja "Peoples Program"-nimisen konsertteja järjestävän järjestön puheenjohtaja, on erotettu työstä siitä syystä, että hän osallistui taisteluun, jonka tarkoituksena oli saada järjestetyksi Paul Robesonin konsertti. Hän oli Bon Marchen department-kaupassa räätälinä.

Davis sanoi, että hänen työstä erottamisensa on paljon tärkeämpi kuin yhden henkilön työmaan menettäminen, vaikka hän mustalistataan eikä hän saa samalla alueella työtä.

"Minä tiedän, että siksi kuin työ tulee kysymykseen, niin he kehoittavat minut poistumaan kaupungista," sanoi hän. "Mutta tämä kysymys on paljon tärkeämpi kuin tämä. Jos he tällaisesta syystä saavat erottaa minut työstä, niin silloin he ovat riistäneet minun unioni kaikista jäsenilleen työmaan pitämisen mahdollisuuden. Jos tämä päätös pysyy voimassa, niin silloin mainittu työmaan turvaaminen ei merkitse mitään.

"Minä myöskin tiedän, että olin ainoa neekerityöläinen räätälinverstaassa ja että tarvittiin painostusta työnantajiin, että pääsin sinne työhön. On tunnustettu, että työni oli tyydyttävää ja että ainoa syy miksi minut erotettiin on [illegible]

National Negro Labor Councilin Seattleen osasto, jonka jäsen Davis on, on kutsunut koolle hätätilakokouksen Davisin työstä erottamisen takia. "Mikäli kauppa tulee kysymykseen, niin me teemme tästä koko maata käsittävän taistelun", sanotaan tämän järjestön lausunnossa.

VIIME TIEDOT

Munsan. — Amerikkalaiset neuvottelijat esittivät tänään korealaisille kolmen päivän keskeytystä aselepoonvotteluissa, mutta korealaiset hylkäsivät sen. Tämän jälkeen amerikkalainen valtuuskunta käveli mielenosoituksellisesti ulos aselepoonvotteluvaltuuskuntien kokouksesta. USA:n valtuuskunnan puheenjohtaja kenraalimajuri Harrison sanoi, että he eivät tule kokoukseen ennen ensi tiistaita.

Washington. — Eilen kokoontui täällä teräsyhtiöiden ja terästyöläisten union edustajat neuvottelemaan työehtosopimuksesta, mutta teräsyhtiöiden edustajat ehdottivat neuvottelujen keskeyttämistä tutustuakseen työnantajain tarjoukseen. Neuvottelut jatkuvat tänään kello 10 aamulla.

Lontoo. — Britannian puolustusministeri varakreivi Alexander on matkalla Kaukoitään. Hänen lentokoneensa lähti tänään Roomasta Idään.

Pusan. — Etelä-Korean hallitus on vastannut YK:n pääsihteerille Trygve Lielle, että pääsihteeri ei ole tietoinen Etelä-Korean todellisesta tilanteesta.

Trygve Lie lähetti presidentti Rheelle kirjeen jossa arvosteltiin presidentin epädemokraattisia toimenpiteitä.

Saigon, Indo-Kiina. — Pekingin radio eilen tiedoitti, että ranskalaiset lentokoneet ovat pommittaneet Indo-Kiinan rajalla Kiinan alueita.

Canadan tekstiilityöläiset perustaneet uuden union

Roger Provost on tehnyt sopimuksen Dominion Textile Co:n johdon kanssa työläisten tietämättä siitä mitään

Montreal. — Noin 1.000 lakossa olevaa tekstiilityöläistä täällä yksimielisesti päätti perustaa itsenäisen union senjälkeen kun United Textile Workers union korkein johto erotti heidän valitsemat johtajat uniosta. Lakkolaiset äänestyksessä antoivat täyden luottamuksen R. Kent Rowleylle, Madeleine Parentille ja 10 muulle erotetulle johtajalle.

Yhdysvalloista saapunut AFL:n virkailija Lloyd Klenert on syyttänyt, että kommunistit johtivat tekstiiliunion canadalaista jaostoa. Hän syytti erotettuja virkailijoita "vastuuttomuudesta" kun 6,000 tekstiilityöläistä täällä ja Valleyfieldissä meni lakkoon 11 viikkoa sitten.

Rowleyn tilalle nimitettiin Sam Baron, joka yhdessä Geoge Baldanzin kanssa yhtyi AFL:n unioon kun kärsivät tappion CIO:n Textile Workers Uniossa.

Dominion Textile Co:n lakossa olevat työläiset, jotka olivat täyttäneet St. Thomas Aquinasin haalin, päättivät pysyä lakossa kunnes lopullinen voitto on saatu. Rowley raportteerasi, että Roger Provost, jonka Klenart nimitti UTW:n Canadan johtajaksi, on luvannut Dominion Textile Co:n kanssa allekirjoittaa sopimuksen, johon kuuluu kaikki hiestystysehdot, jotka työläiset ovat aikaisemmin hyljänneet.

Rowley sanoi suosionosoitusta osoittaville lakkolaisille: "Tässä uniossa tulee olemaan demokrattiset perinteet ja valitut virkailijat ovat vastuussa jäsenistölle."

Hän sanoi lakon jatkuvan lujana. Madeleine Parent, joka eroitettiin UTW:n sihteerirahastonhoitajan tehtävästä, kehoitti työläisiä vapautumaan amerikkalaisista pettureista, jotka ovat tulleet tänne kaappaamaan meidän rahamme, tekemään päätöksiä ja asettamaan virkaan sellaisia johtajia, jotka jo ovat myyneet työläiset".

Valleyfieldin konttorissa olevat työläiset ovat estäneet Sam Baronin ottamasta käsiinsä union konttoria. Noin 50 miestä saapui poliisit mukanaan konttoriin toukokuun 26 pnä tarkoituksella häätää union järjestäjän Conrad Leblancin. Akkunat ja huonekalut rikottiin, Leblanc ja eräs lakossa oleva nainen vangittiin. Myöhemmin samana päivänä Rowley ja ryhmä lakkolaisia tulivat paikalle ja ottivat käsiinsä konttorin.

Labor-puolue kannattaa Kiinan ottamista YK:n

Kööpenhamina. — Jos Labor-puolue pääsee valtaan, niin se painostaisi YK:n kokouksessa Kiinan Kansantasavallan ottamista YK:n jäseneksi, sanoi entinen ulkoministeri Herbert Morrison täällä puheessaan.

Morrison on täällä Tanskan sosialistipuolueen vieraana. Hän sanoi sanomalehtikonferenssissa, että "jos rauhaa ja vakautumista halutaan Kaukoidässä, niin me emme voi unohtaa sitä yksinkertaista tosiasiaa, että kansan keskushallitus, eikä Chiang Kai-shekin hallitus, pitää lujasti kontrollissaan Kiinan."

Labor-puolueen hallitus tunnusti Kiinan Kansantasavallan.

Inflatio tuntuu Britannian jalkineteollisuudessa

Northampton, Eng. — Britannian textiiliteollisuus ei vain kärsi inflatiosta, mutta myöskin Midlandin jalkineteollisuus.

Viime helmikuussa laski jalkineteollisuuden tuotanto 25 prosentilla verrattuna tammikuuhun. Tämä merkitsee, että pian kaikki Midlandin jalkinetehtaat työskentelevät n.s. rotasysteemin perusteella, joka merkitsee sitä, että kun työläinen on kolme viikkoa työttömänä, niin hän saa sitten palata takaisin tehtaaseen työhön.

Tuotannon vähentämisen takia on kenkäteollisuudesta siirtynyt konetyöalalle 2,500 työläistä.

Korealaiset syyttävät amerikkalaisia vankien nälkään tappamisesta

"Jos olette kiinnostuneet aselepoon niin teidän tulee heti lopettaa raakuudet" — Nam

Munsan. — Korean aselepovaltuuskunnan johtaja kenraaliluutnantti Nam Il syytti amerikkalaisia sotavankien julmasta kohtelusta ja nälkään tappamisesta. Hän epäilemättä viittasi siihen kun Kojessa ei ole muutamiin sotavankileiriin annettu ruoka-annoksia kolmeen päivään.

Kenraali Nam sanoi, että amerikkalaiset ja heidän liittolaisensa tappavat sotavankeja "konekivääreillä, pistimillä, liekinheittäjillä ja tankeilla.

"Jos te olette kiinnostuneet aselepoon, niin teidän tulee heti lopettaa raakuudet ja perääntyä teidän laittomasta kannastanne pitää käsissänne sotavankeja."

USA:n aselepovaltuuskunnan johtaja kenraalimajuri William Harrison sanoi: 'Vaaditteko te, että YK:n komentaja pakoittaa ihmiset vastoin tahtoaan ja pistinten avulla palaamaan luoksenne?" Hän sanoi ettei hän tule millään suostumaan kaikkien sotavankien palauttamiseen.

Korealaiset ovat korostaneet sitä, että Genevan sopimuksen mukaan on kaikki sotavangit palautettava.

Kojen saari. — Amerikkalaiset antoivat kolmelle vankileirille ruoka-annokset perjantaina. Näille leireille ei ole toimitettu kolmeen päivään ruoka-annoksia.

Amerikkalaiset sotilaat tunkeutuivat keskiviikkona kahteen sotavankileireihin varustettuna tankeilla, liekinheittäjillä, kyynelkaasupommeilla ja kivääreillä. He vetivät alas viimeisen punaisen lipun. Sotavangit lauloivat mielenosoituksellisesti. Joitakin kyynelkaasupommeja heitettiin tarkoituksella pitään vangit mahdollisimman etäällä.

Sensijaan, että kolmeen sotavankileiriin olisi annettu ruokaannoksia, niin amerikkalaiset kuljettivat riisisäkeissä hiekkaa.

Sotavankileiri No. 85 sotavangit panivat näkyviin taulun jossa sanottiin, että ruoka-annoksien pidättämisen sotavangeilta on Genevan sopimuksen rikkomista.

Suuri uraanilöytö Länsi-Afrikassa

Lontoo. — Hallitus julkaisi tiistaina tiedon, että Britannian Länsi-Afrikan siirtomaassa Nigeriassa on tehty suuri uraanilöytö. Alue on lähimmältä rautatieltä 20 mailin päässä.

Geoloogit ilmoittavat, että malmin arvo on noin $14 tonnia kohti. Se sisältää uraniumia ja niobiumia. Niobiumi on harvinaista metallia, joka kestää ääretöntä kuumuutta.

Malmialue on noin 200 eekkerin laajuinen ja louhimalla yhden jalan paksuudelta arvioitaan saatavan noin 700,000 tonnia malmia. Kuinka syvälle malmi ulottuu ei vielä tiedetä.

Uutisen löydöstä kirjoittivat geologian tohtorit MacKay ja K. E. Beer. Kirjoituksessa sanotaan, että niobiumin erottaminen uraniumista voi olla kallista, mutta probleemi ei kuitenkaan näytä voittamattomalta.

Jet-kone syöksyi laivaan ja 15 sai surmansa

Den Helder, Hollanti. — Hollantilainen Thunder jet-kone syöksyi brittiläiseen miinatrallaajaan Pohjanmerellä ja lentäjä sekä 14 laivan miehistä saivat surmansa.

Laiva syttyi palamaan ja upposi. Vain yksi laivan miehistä pelastettiin hengissä.

Onnettomuus sattui Englannin, Hollannin ja Belgian yhteisissä laivastoharjoituksissa.

Nosti erehdyksessä väärän lipun

Ancona, Italia. — Amerikkalainen hävittäjä Cone saapui tänne maanantaina, jolloin vietettiin tasavallan perustamisen päivää.

Koska kaupunki oli liputettu niin Conan mastoon myöskin vedettiin Italian lippu.

Kaupungin virkailijat huomasivat amerikkalaisten erehdyksen ja ilmoittivat laivan upseereille, että heidän laivansa mastossa liehuva lippu on Italian monarkian lippu.

Tunisiassa räjähtelee pommeja

Tunis, Tunisia. — Viisi pommia räjähti eri puolilla Tunisiaa tiistai-iltana ja keskiviikkona aamupäivällä. Ranskalaisessa kaupunginosassa tuhosi pommi erään ranskalaisen asunnon ja yksi henkilö loukkaantui räjähdyksessä.

Ranskalais-arabialainen koulu kärsi tuntuvia vahinkoja pommin räjähdyksen johdosta.

Ankara maanjäristys Intiassa

Kalkutta, Intia. — Assamista saapuneissa tiedoissa sanotaan, että siellä tuntui keskiviikkona ankara maanjäristys. Maanjäristys aiheutti tulvan Luhit-joessa.

Tietoja maanjäristyksen aiheuttamista vahingoista ei ole annettu.

Työttömyysvakuutuslakiin on ehdotettu muutoksia

Viikkomaksu ehdotetaan korotettavaksi $3.00 ja odotusaika lyhennettäväksi 5 päiväksi

Ottawa. — Työministeri esitti viime keskiviikkona alahuoneelle muutosehdotuksia työttömyysvakuutuslakiin, jonka mukaan työttömyysvakuutusrahastosta maksetaan $3.00 enemmän viikolta työttömyysajalta ja odotusaika alennettaisiin 8 päivästä 5 päiväksi. Samoin hän esitti joitakin muita muutoksia työttömyysvakuutuslakiin.

Hän mm. sanoi, että lakiin tulee myöskin lisätä sen, että kaikki rodut ovat samanarvoisia työttömyysvakuutuslain edessä.

CCF:n edustaja Stanley Knowles sanoi, että työttömyysvakuutusmaksun pitäisi olla korkeamman kuin mitä työministeri ehdotti kun ottaa huomioon elinkustannusten nousun siitä lähtien kun nykyinen laki astui voimaan. Samoin odotusaika pitäisi kokonaan poistaa ja työttömyyteen joutuneen henkilön tulisi heti saada työttömyysvakuutusta. Hän oli myöskin sitä mieltä, että sairaustapauksissa ei saisi katkaista työttömyysavustusta.

Konservatiivien edustaja Ellen Fairlough sanoi, että korotus on liian vähän ja monet järjestöt ovat vaatineet 50 prosentin korotusta.

Ruotsi ja Tanska vaativat kalastusoikeuksia Itämerellä

Tukholma. — Ruotsi ja Tanska ovat jättäneet Neuvostoliitolle samanlaiset nootit, joissa Neuvostoliittoa pyydetään jättämään kansainväliselle oikeudelle päätösvallan Neuvostoliiton Itämeren rannikon kalastusvesistä.

Ruotsin ja Tanskan taholta selitetään, että kansainvälisesti rannikkovesistöksi katsotaan vain neljän mailin levyinen alue rannikolta.

Neuvostoliitto on selittänyt, että kukin maa päättää itse rannikkovesistään ja että se on v. 1927 julkaistulla dekreetillä julistanut Neuvostoliiton rannikkovesiksi Itämerellä 12 mailin levyisen rannikkovyöhykkeen.

Neuvostoliitto kehoittaa USA:n maksamaan laskut

Berliini. — Neuvostoliitto kehoitti torstaina Yhdysvaltoja maksamaan Itä-Saksan tasavallalle $14,000,000 puhelinlaskun. Saksalainen uutistoimisto ADN:n sanoi, että kirjelmässä Neuvostoliitto "kehoittaa maksamaan laskun Berliinin-Frankfurtin puhelinlinjasta, jota amerikkalaiset ovat käyttäneet sitten 1945.

"Saksan Demokraattisen Tasavallan taholta on jatkuvasti pyydetty maksamaan laskua", sanotaan kirjeessä, "koska kaapelin ylläpitokustannukset maksavat paljon. Kuitenkin USA:n viranomaiset ovat kieltäytyneet maksamasta sitä."

Kirjeen oli lähettänyt Neuvostoliiton kontrollikomissioni.

VAPAUS
(LIBERTY) — Independent Labor Organ of Finnish Canadians. Established Nov. 6, 1917. Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa. Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Company Ltd., at 100-102 Elm St. W., Sudbury, Ont., Canada.

Telephones: Business Office 4-4264. Editorial Office 4-4265. Manager E. Suksi. Editor W. Eklund. Mailing address Box 69, Sudbury, Ontario.

Advertising rates upon application. Translation free of charge.

TILAUSHINNAT:

Canadassa:	1 vk. 7.00	6 kk. 3.75
		3 kk. 2.25
Yhdysvalloissa:	1 vk. 8.00	6 kk. 4.50
Suomessa:	1 vk. 8.50	6 kk. 4.75

Askel oikeaan suuntaan

Kuten lehtemme uutisosastolla kerrotaan, liittohallitus on esittänyt alahuoneen käsiteltäväksi ehdotuksen, jonka mukaan työttömyysvakuutusmaksua korotetaan kolmella dollarilla viikossa perheelliselle työttömälle.

Tämä sellaisenaan on elämän välttämättömyyteen perustuva pikkuparannus, jota on lämpimästi tervehdittävä, vaikka tämä korotus ei vastaakaan hintojen kohoamisesta johtuvaa elinkustannusten suurta nousua.

Samaa on sanottava työministeri Greggin siitä ehdotuksesta että "odotusaika" lyhennetään kahdeksasta viiteen päivään. Se myöskin on askel oikeaan suuntaan, mutta myöskin liian lyhyt askel, sillä tosiasia on, että työttömyysvakuutusta pitäisi antaa heti siitä päivästä alkaen jolloin työläinen joutuu vastoin omaa tahtoaan työttömäksi. Jos yhteiskunta ei voi työtä varata työn haluisille, niin silloin on työttömäksi joutuva henkilö oikeutettu saamaan työttömyysvakuutusta ilman mitään "odotusaikaa". Sitäpaitsi, nykyisten korkeitten hintojen ja varsinkin kausitöissä tapahtuvien aika-ajottaisten työttömyyksien vuoksi asianomaiset työläiset ovat siinä asemassa taloudellisesti, että he tarvitsevat työttömyysvakuutusta heti työttömiksi jouduttuaan.

Työttömyysvakuutuslakiin nyt tehtävät pienet parannukset ovat kuitenkin merkkinä siitä, että yleisen mielipiteen painostus tuntuu politikoitsijoissa, jotka aina toisella silmällä vilkuilevat uudelleen valituksi tulonsa mahdollisuutta. Totta on, että työttömyysvakuutuslainkin parantamisen hyväksi on työväenliikkeen taholta tehty vuosikausia kestänyt työpäivä. Mutta kun Canadan koko työväenliike, vasemmistosta äärimmäiseen oikeistoon asti on vaatimalla vaatinut työttömyysvakuutusmaksujen korottamista noin viidelläkymmenellä prosentilla, niin tämä yleisen mielipiteen painostus rupesi vaikuttamaan Ottawassa — tavallisen kansan yhteiseksi eduksi siinä määrin, että nyt ehdotetaan työttömyysvakuutuslakiin yllämainittuja pikkuparannuksia.

Sivumennen sanoen voidaan todeta sekin, että Canadan suomalaiset ovat myös vaatimattomalla tavallaan myötävaikuttaneet näiden parannusten saantiin. Vaikka "hyvien kansalaisten" nimeä kärkkyvät suomalaiset lehdet ja järjestöt ovat tästäkin taistelusta pysytelleet tykkänään erossa, niin Vapaus ja sen takana olevat maanmiehemme ovat aktiivisesti osallistuneet taisteluun työttömyysvakuutuslain parantamisen hyväksi, kuten aikaisemmin Bennettin nälkävuosina, osallistuttiin taisteluun työttömyysvakuutuslain laatimisen hyväksi. Meidän tarkoituksenamme ei ole "omakehu", vaan toteamus, että toiminta ja työskentely hyvien asiain puolesta — niin toivottomalta ja raskaalta kuin se toisinaan tuntuukin — on sittenkin tuloksia tuottavaa ja loppukädessä ainoa keino, miten yhteiskunnallisia parannuksia saadaan toimeksi.

Yllämainituista parannusehdotuksistakin huolimatta kansallinen työttömyysvakuutuslakimme kaipaa vielä huomattavia parannuksia. Selvää on, että nykyisten hintojen vallitessa on perheellisen miehen mahdotonta tulla toimeen $24 viikkotulojen varassa, varsinkin kun vuokramenot yksinään nousevat noin viiteenkymmeneen dollariin kuukaudessa.

Sen lisäksi, että "odotusaika" pitäisi yllämainittujen seikkojen perusteella kokonaan poistaa, työttömyysvakuutussa on sellainen huutava epäkohta, että se asiallisesti tuomitsee sairastuvan työttömän kuolemaan. Lain mukaan työttömyysvakuutusta ei anneta sairaille ja tämä voidaan tulkita, jos sairaus on niin vakavaa laatua, ettei työtön henkilö voi sitä salata, että häneltä voidaan lopettaa työttömyysvakuutusmaksut, koska hän on sairas, eikä kykenisikään työhön vaikka sitä saisikin ja on niinmuodoin muka työttömyysvakuutuslain tarjoaman turvan ulkopuolella.

Asian tässä vaiheessa pitäisi liittohallitukselta ja kunkin vaalipiirin edustajilta vaatia, että samalla kun työttömyysvakuutuslakiin tehdään kauan kaivattuja parannuksia, olisi otettava huomioon vallitseva tilanne ja korotettava nykyistä työttömyysvakuutusmaksua vähintäin 50 prosentilla, poistettava odotusaika kokonaan ja tehtävä sellainen korjaus, että työttömyysvakuutusten maksua ei lopeteta sen vuoksi jos henkilö sairastuu työttömyysvakuutusta nauttiessaan. Viimeksimainitussa tapauksessa on otettava huomioon, että työttömyysvakuutusmaksut eivät tule minään armopaloina, vaan työläisten itsensä maksamina vakuutusmaksuina, joiden saannin esteenä ei saa olla sairaustapaus.

Älkää naurattako vakavassa asiassa

Toronton Globe and Mail lehden kertoman mukaan Suomen New Yorkin konsulaatin kaupallinen edustaja Eero A. Korpivaara oli Torontossa pidettävillä Canadan kauppamessuilla, missä Suomikin on ensimmäistä kertaa edustettuna, antanut sellaista sananselitystä, että Suomen sotakorvaussuoritusten päättyminen aiheuttaa suuria vaikeuksia Suomelle. Mr. Korpivaara oli pitkän matkan kurjistamisohjelmaa edustavan hallituksen ministerin taloudellisten asiain tuntijana kertonut, että Suomi on viimeksikuluneet kahdeksan vuotta maksanut säännöllisesti sotakorvauksensa Venäjälle, mutta nyt ne tulevat loppuunsuoritetuksi syyskuun puolivälin mennessä ja "kun lakkaamme maksamasta Venäjälle sotakorvauksia, jää käsiimme liian suuria teollisuuksia. Maamme on luonnostaan puuteollisuusmaa, niinkuin jotkut osat Canadasta . . ."

Tämän syvällisen viisauden johdosta me sanomme, että älkää herran nimessä naurattako näin vakavassa asiassa. Sanokaa meille ensiksi, olkaa niin hyvä, onko esimerkiksi Suomen puuteollisuus jo niin koneellistutettu, ettei enää ole mahdollisuutta metalliteollisuuden kehittämiseksi ja laajentamiseksi siitä "rintamalohkolla"? Onko Suomessa riittävästi nykyaikaisia maatalouskoneita, vai täytyykö esim. metalliteollisuutta edelleen kehittää tällä "rintamalohkolla"? Onko Suomessa kaikissa mökeissä pyykkikoneet, sähköjääkaapit jne, vai olisiko mahdollisuutta metalliteollisuuden edelleen kehittämiseksi tällä "kotirintamalla", joka huojentaisi niin paljon perheenemäntien raskasta kuormaa? Me emme puhu mitään "ylellisyystavaroista" kuin venemoottoreista, moottoripyöristä, autoista jne.

Mutta nämä kysymykset yksinään osoittavat, ettei Suomessa suinkaan ole "liian suuria teollisuutta", kuten mr. Korpivaara yrittää selittää. Ei liioin pidä paikkaansa hänen väitöksensä siitä, että Suomen täytyy ikuisesti olla siirtomaa-asemassa — puuteollisuuden raaka-aineiden tuottajamaana. Jos asia olisi, kuten mr. Korpivaara selittää, että Suomi on "luonnostaan puuteollisuusmaa", niin silloin voitaisiin pitää ikuisena totuutena myös lausuntaa: "On Suomi köyhä ja siksi jää . . ." Tosiasia kuitenkin on, että Suomessakin on sekä rikkaita että köyhiä ja viimeksimainitut ovat köyhiä rikkaiden ahneuden sekä maan teollisuustuotannon pienuuden takia.

Kiertämätön tosiasia onkin, kuten ylläesitetyistä summittaisista kysymyksistä ilmenee, että Suomessa voidaan määrätietoisen ohjelman perusteella paljon lisätä metalliteollisuuden tuotteiden kysyntää. Toiseksi tiedetään mitä arvovaltaisemmalta taholta saatujen lausuntojen perusteella, että Neuvostoliitto ja Euroopan kansandemokratiamaat ovat valmiina ostamaan kaiken sen ylijäämän, mitä metalliteollisuudelta jää sen jälkeen kun on Suomen kansan tarpeet tyydytetty. Kolmanneksi tiedetään, että Suomen maankamaran alla on paljon suurempia malmirikkauksia, mitä otaksuttiin olleen siihen aikaan, jolloin kirjoitettiin "on Suomi köyhä ja siksi jää . . ." Mitä tarvitaan on se, että kehitetään näitä luonnonresursseja, jotta maa tulisi entistä enemmän omavaraiselle pohjalle siinäkin suhteessa. Neljänneksi Suomen kansan etujen ja itsemääräämisvallan säilymisen kannalta katsoen on sen parempi, mitä suuremmaksi ja tuottavammaksi Suomen metalli- ja muut teollisuusalat kehitetään, ettei maan tarvitse olla ulkomaakaupassa riippuvainen pääasiassa puutavarateollisuuden myynnistä ja sen konjuktuuriheilahduksista.

Kekkosen ja Tannerin (tai hänen kilpimiestensä) hallituksen pitkän matkan kurjistamisohjelma tähtää kuitenkin johonkin muualle kuin Suomen kansan ja valtion etujen vaalimiseen ja niin muodoin meille esitetään sellainenkin hirtehishuumoria muistuttava "totuus", että Suomessa on "liian suuria teollisuuslaitoksia".

Kysymyksiä ja vastauksia

* * *

65—69-v. ELÄKKEET

Kysymys: Olen 65-vuotias ja työhön kykenemätön. Jos haen 65—69 vuotiaiden eläkettä täytyykö minun luopua omistamastani kodista? — Tilaaja.

Vastaus: Eläkkeitä koskeva laki ei määrää, että eläkkeiden saajien pitäisi luopua kodistaan eläkkeen saannin ehtona, eikä myöskään sitä, että tätä kiinteimistöä vastaan tulisi eläkkeen takia mitään velkaa. Kiinteimistön vuotuinen tulo otetaan huomioon eläkkeen suuruutta määriteltäessä. Koska teillä on oma koti on mahdollista ja todennäköistä, että eläkkeenne on vähemmän kuin 40 dollaria kuukaudessa.

Mitä muut sanovat

"LÄMMIN" VASTAANOTTO

Koko Länsi-Eurooppa kuohumistilassa sotasopimuksia ja ruttokenraalin tuloa vastaan. Jättiläismielenosoituksia Pariisissa — Jacques Duclos vangittu — veri vuotaa bulevardeilla — laajoja lehtitakavarikkoja — suuria mielenosoituksia Adenaueria vastaan kautta Länsi-Saksan — 100 labour-jäsentä vaatii neuvotteluja Neuvostoliiton kanssa. — Uutisotsikko, Vapaa Sana, Helsinki.

* * *

OIKEIN SANOTTU

Ensimmäisenä helluntaipäivänä suoritettiin Lahdessa Wäinö Aaltosen veistämän sankaripatsaan "Vapauden hengetär" paljastaminen. . . . Lahden mieskuoron esitettyä laulua piti pääministeri Urho Kekkonen puheen, jossa hän palautti mieleen kansoja kohdanneen hirveän onnettomuuden, sodan ja sen seuraukset. Puhuessaan sodan seurauksista hän lausui: "Joskus sodissa käy niin, että ne, jotka voittavat sodan, häviävät rauhan ja joutuvat rauhasta huolimatta sietämättömiin vaikeuksiin. Mutta toisinaan käy myös siten, että kansa, joka häviää sodan, voittaa rauhan. Sikäli kuin pystymme tällä hetkellä . . . arvioimaan, on ainakin jossain määrin olemassa perusteita väitteelle, että Suomen kansa on voittanut rauhan, vaikka se hävisi sodan . . . Meidän velvollisuutemme on huolehtia, että kansallamme on edellytykset rikkumattomaan rauhan työhön, sillä vain rauhan vallitessa jokainen kansa voi ilmentää parasta itseään ja koko maailman rikkaudeksi. Meidän velvollisuutemme on toimia siten, että omalta osaltamme edistämme vankan pohjan luomista rauhalliselle kehitykselle sekä meidän maassamme että koko maailmassa, niin että uusien onnettomuuksien uhka voitaisiin torjua." — Uutistieto Suomesta.

Neuvostoliitto ei osallistu M-heim-paraatiin

Helsinki. — (VS) Saamamme tiedon mukaan on Neuvostoliiton täkäläinen sotilasedustajisto palauttanut kutsukortin, jolla sitä pyydettiin olemaan läsnä sotilasparaatissa, joka on suunniteltu pidettäväksi kesäkuun 4 pnä Helsingin Suurtorilla.

Syynä kutsun palauttamiseen on ilmeisesti se, että armeijan lippupäiväparaati on jälleen päätetty järjestää marsalkka Mannerheimin syntymäpäivänä, johon liittyy — paitsi NL:n vastaisten sotien perinteitä — myös häpeämuisto Hitlerin vierailusta Suomen maaperällä 1942. Nykyisessä kärjistyneessä kansainvälisessä tilanteessa tämä sotilasparaati ilman muuta kytkeytyy länsi-Euroopassa parhaillaan tapahtuvan sodanvalmistelujen ja fasistisen poliisiterrorin esiinvyöryyn.

Kansandemokraattisessa lehdistössä on jo aikaisemmin varoitettu sotilasparaatin järjestämisestä Rangellin sotahallituksen valitsemana lippujuhlapäivänä sekä ehdotettu sijalle päivää, jolloin Suomen armeija aloitti saksalaisten joukkojen maastakarkoituksen syksyllä 1944.

— Noin kolmas osa ulkomaille myydystä Canadan vehnästä lähetetään Englantiin.

Militaristisen "yleissopimuksen" solmiminen kohtaa vastarintaa

NEUVOSTOLIITON LEHDISTÖ KANSAINVÄLISISTÄ KYSYMYKSISTÄ

Saksaa vastaan käydyn sodan päättymisestä on kulunut 7 vuotta, mutta Saksan kanssa ei vielä ole solmittu rauhansopimusta, se on yhä hajaannustilassa ja tasa-arvottomassa asemassa muihin maihin verraten. "Pyrkien saamaan pikimmin likvidoituksi sodan seuraukset ja sen epänormaalisen tilanteen, joka Saksassa on muodostunut", kirjoittaa "Izvestija", "Neuvostoliitto on tehnyt virallisen ehdotuksen rauhansopimuksen pikaisesta solmimisesta Saksan kanssa Saksan täydellisen yhdistämisen ja sen suvereniteetin palauttamisen pohjalla antamalla Saksan kansalle oikeuden itsensä ratkaista kysymyksen yhteiskunta- ja valtiorakenteestaan."

Neuvostoliiton lehdet korostavat yksimielisesti, ettei ilman rauhansopimuksen pikaista solmimista Saksan kanssa voida taata oikeudenmukaista suhtautumista Saksan kansan laillisiin kansallisiin etuihin. "Pravda" kirjoittaa, että "Neuvostoliitto ehdottaa rauhansopimuksen pikaista solmimista Saksan kanssa sekä Saksan yhdistämistä ja yleissaksalaisen hallituksen muodostamista. Neuvostoliitto on yhtenäisen, riippumattoman, rauhantahtoisen demokraattisen Saksan muodostamisen kannalla, se vastustaa Saksan jakamista ja Länsi-Saksan muuttamista imperialistisen agression sotatukikohdaksi Euroopassa. Neuvostoliiton näkökanta Saksan kysymyksessä vastaa täydellisesti Potsdamin sopimusta, johon suurvallat ovat panneet nimensä, ja kaikkien niiden kansojen tahtoa, jotka ovat kiinnostuneet sodan uhkan poistamisesta Euroopassa."

Seitsemän vuotta on jatkunut taistelu Saksan kohtalosta. "Novoje vremja" kirjoittaa, että "länsivallat, jotka ovat allekirjoittaneet Potsdamin sopimuksen, koettivat alussa rikkoa tätä sopimusta salavihkaa vakuuttaen ulkokultaisesti uskollisuuttaan Potsdamin sopimukselle Saksan demilitarisoimisesta ja demokratisoimisesta, mutta sittemmin astuivat tämän sopimuksen julkisen rikkomisen tielle. Nyt ne toteuttavat tätä suunnitelmaa käytännössä yhä aktiivisemmin. Juuri toukokuussa 1952, jolloin vapauttarakastava ihmiskunta vietti Saksasta saavutetun voiton seitsemättä vuosipäivää, länsivallat alkoivat Länsi-Saksan taantumuksellisten ainesten kanssa neuvottelut niinsanotun "yleissopimuksen" solmimisesta".

Neuvostoliiton lehdet ovat paljastaneet tämän "yleissopimuksen", jota amerikkalaiset imperialistit tyrkyttävät ulkovaltojen miehitysvallan kahleissa olevalle Länsi-Saksalle. "Koetettakoon "yleissopimuksen" sisältöä pitää kuinka suuressa salassa tahansa", kirjoittaa "Pravda", "on kuitenkin päivänselvää, että sen ensimmäisenä tarkoituksena on tehdä mahdottomaksi Saksan yhtenäisyyden palauttaminen. Tällä sopimuksella tahdotaan Länsi-Saksa saattaa ulkomaiden sotajoukkojen miehitysvaltaan epämääräiseksi ajaksi. "Yleissopimuksen" tarkoituksena on Bonnin valtakunnan yhdistäminen agressiiviseen Atlantin liittoon. Niistä asevoimista, joita muodostetaan Länsi-Saksassa Yhdysvallat tahtovat luoda palkka-armeijan amerikkalaisten imperialistien valloitussuunnitelmien toteuttamiseksi."

Neuvostolehdistö korostaa, että militaristisen "yleissopimuksen" tarkoituksena on estää normaalisen rauhansopimuksen solmiminen yleissaksalaisen hallituksen kanssa, ikuistaa Saksan nykyinen kahtiajakaminen ja alistaa lopullisesti Saksan länsiosa imperialististen maiden ja ensi tilassa Yhdysvaltojen edulle.

"Literaturnaja gazeta" kirjoittaa, että "syventämällä Länsi-Saksan riippuvaisuutta imperialistisista maista "yleissopimus" antaa samalla Bonnin militaristeille aseistautumisen ja sotateollisuuden elvyttämisen uudet mahdollisuudet. Sen tarkoituksena on antaa Saksan revanssistisille aineksille täydellinen toimintavapaus ja muuttaa Länsi-Saksa Wall Streetin sotatukiasemaksi Euroopassa... Sen vuoksi koetetaan kaikin keinoin herättää henkiin Saksan imperialismia, joka jo nyt Yhdysvaltoihin nojaten vaatii itselleen herruutta Länsi-Euroopassa".

Neuvostolehdistö kirjoittaa, että militarismin henkiin herättäminen Länsi-Saksassa kohtaa kaikkien maiden kansojen ja saksalaisten patriootien jyrkkää vastarintaa. Kaikki Itä- ja Länsi-Saksan rehelliset ihmiset, kaikki saksalaiset patriootit, joille synnyinmaansa tulevaisuus on kallis, tahtovat rauhaa, eikä sotaa, todellista rauhansopimusta, eikä sotilaallista "yleissopimusta". "Pravda" kirjoittaa, että "taistelu "yleissopimusta" vastaan, Saksan yhtenäisyyden palauttamisen ja rauhansopimuksen solmimisen puolesta on tullut koko Saksan kansan tärkeimmäksi tehtäväksi".

Saksan kansan valtavien vappumielenosoitusten ja toukokuun 9 päivän tunnuksena oli joukkojen yhdistäminen taisteluun "yleissopimusta" vastaan. "Izvestija" kirjoittaa, että "toukokuun 4 päivänä oli Bonnissa 60-tuhantinen mielenosoitus Bonnin hallituksen politiikkaa vastaan, joka auttaa länsivaltoja vakiinnuttamaan Saksan jakamisen ja työntämään sitä uuteen sotaseikkailuun. Hampurissa oli toukokuun 6 päivänä suuri kokous, jonka järjesti Saksan yhteisymmärryksen ja oikeudenmukaisen rauhansopimuksen solmimisen puolesta taisteleva kongressi. Kokous julisti protestinsa "yleissopimusta" vastaan. Bonnin presidentin Heisin saapumisen johdosta toukokuun 2 päivänä Länsi-Berliinin väestö järjesti mielenosoituksen, jonka tunnuksena oli "Alas militaristinen "yleissopimus"!".

"Yleissopimuksen" vastustamisen kuvaavana erikoispiirteenä Länsi-Saksassa on se", jatkaa lehti, "että siihen osallistuu kaikkiin poliittisiin suuntiin kuuluvia ihmisiä. Esimerkiksi Oberhausenissa pidettiin toukokuun 4 päivänä kokous kommunistien, sosialidemokraattien, kristillisdemokraattisen liiton jäsenten ja puolueettomien osanotolla. Kokous asetti tehtäväkseen yhteisen taistelurintaman luomisen militaristista "yleissopimusta" vastaan."

Suuria mielenosoituksia militaristista "yleissopimusta" vastaan, rauhansopimuksen solmimisen puolesta yhtenäisen Saksan kanssa oli toukokuun 10 ja 11 päivänä Münchenissä, Hampurissa, Düsseldorfissa, Mannheimissä, Kielissä, Fürtissä ja monissa muissa Länsi-Saksan kaupungeissa. "Trud" lehti kirjoittaa, että "sunnuntaina, toukokuun 11 päivänä, meni Ruhrin suurimman teollisuuskeskuksen — Essenin kaupungin kaduille 40 tuhatta nuorukaista ja neitosta, jotka saapuivat sinne Länsi-Saksan kaikilta puolilta vastustamaan militaristista "yleissopimusta" ja vaatimaan rauhaa ja maan yhtenäisyyden palauttamista."

"Bonnin sisäasiainministerin Lehrin käskystä", jatkaa "Trud" lehti, "aseetonta nuorisoa vastaan lähetettiin suuria poliisivoimia. Essenin kaduilla kajahtelivat laukaukset. Ne taittoivat nuoren rautatietyöläisen Filip Müllerin elämänlangan ja kymmeniä nuorukaisia ja neitosia haavoittui vaikeasti. Villiintyneet poliisit ryntäsivät mielenosoittajain kimppuun. Poliisit käyttivät kivääriperiä ja kumipamppuja, vangitsivat yli kaksisataa henkeä."

Bonnin hallituskopla käyttää fasistisia keinoja Saksan kansan tahdon tukahduttamiseksi. Sen menettelytavat muistuttavat hitleriläisten aikoja, jolloin valta oli maassa natsien käsissä. "Mutta Essenin verilöyly ei säikähdyttänyt länsisaksalaisia patriootteja", kirjoittaa "Pravda". "Se päinvastoin antoi uuden sysäyksen vielä tarmokkaimmille toimenpiteille ... Koko Saksan kansa on kuohuksissaan saksalaisen nuorison rauhallisen mielenosoitukseen ampumisen johdosta. Berliinissä ja Saksan demokraattisen tasavallan muissa kaupungeissa pidetään vastalausekokouksia. Länsi-Saksassa kasvaa uusi protestiaalto militaristista "yleissopimusta" vastaan, Saksan muuttamista vastaan Yhdysvaltojen agression tukikohdaksi."

"Vastarinnan kasvaessa "yleissopimusta" vastaan ja Saksan kansan taistelun laajentuessa maan yhtenäisyyden palauttamisen ja oikeudenmukaisen rauhansopimuksen solmimisen puolesta länsivallat ja ensi tilassa Yhdysvallat kiirehtivät "yleissopimuksen" solmimista ja Länsi-Saksan fasististen sotajoukkojen yhdistämistä niinsanottuun "Euroopan armeijaan". Amerikkalaiset imperialistit pelkäävät, että Saksan kansa rikkoo heidän suunnitelmansa", kirjoittaa "Izvestija".

Imperialistien rikolliset aikomukset Saksan suhteen ovat selvät koko edistysmieliselle ihmiskunnalle. "Pravda" kirjoittaa, että "kaikkien maiden rauhantahtoiset kansat ovat myötätuntoiset Saksan kansan demokraattisten voimien taistelulle rauhan ja Saksan yhtenäisyyden palauttamisen puolesta ja toivovat niille menestystä taistelussa rauhansopimuksen solmisen puolesta, yhtenäisen, riippumattoman, demokraattisen ja rauhantahtoisen Saksan puolesta."

"Hyväntekeväisyydellä" keinotelleet sosdemit joutunevat vastaamaan

Helsinki. — Fagerholmin hallituksen aikana laajennettiin n.s. "hyväntekeväisyyskauppaa" hyvin suuressa mitassa. Sosdem. puolueen ilmoitettiin saaneen siitä voittoa 165 miljoonaa markkaa. Nyt on valtionvarainvaliokunnan tarkistusjaosto todennut suuria lakivastaisia menettelyjä näissä kaupoissa ja vaatii, että kaupan laajentamiseen syylliset henkilöt — lähinnä Fagerholmin hallituksen jäsenet — on saatettava lailliseen edesvastuuseen.

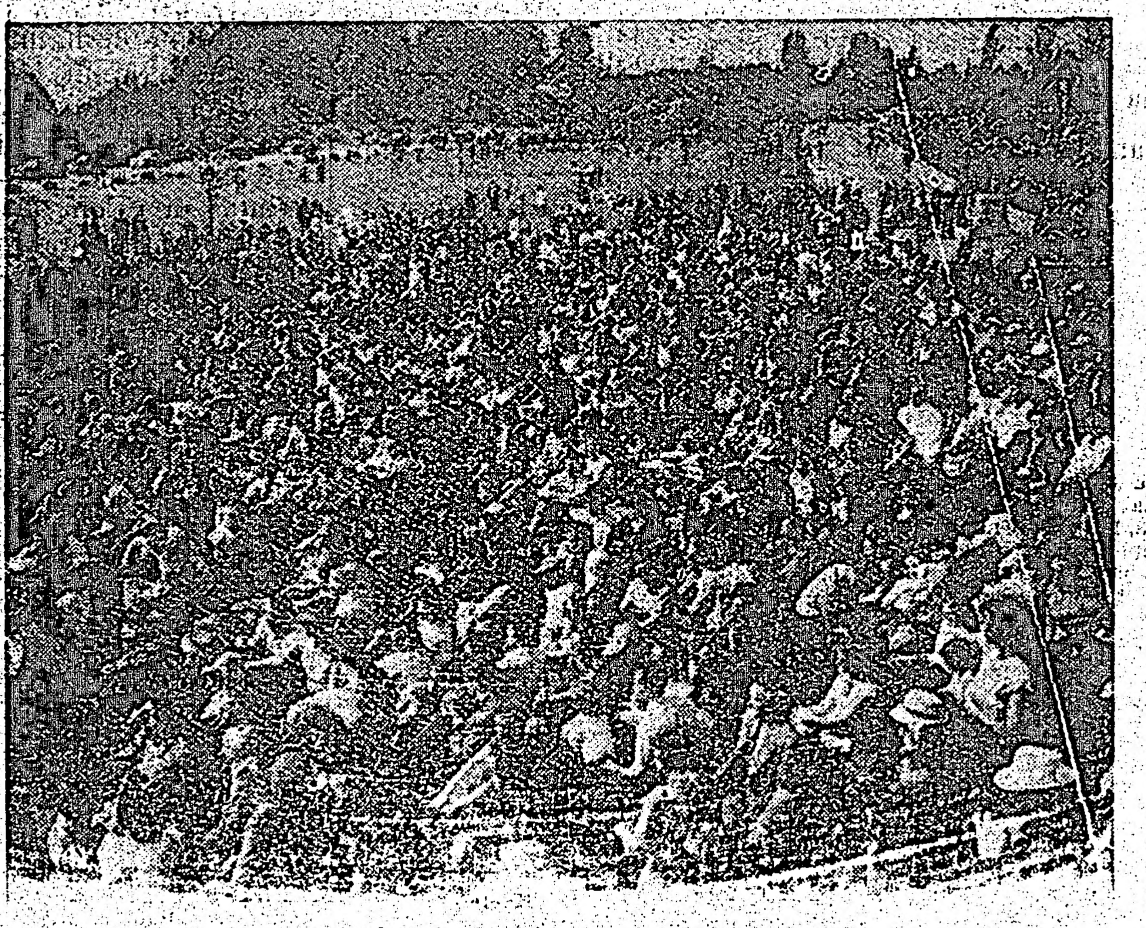

Osa siitä valtavasta ihmispaljoudesta (Vapauden Webster's Cornersin kirjeenvaihtajan E. R:n mukaan noin 30,000) joka oli Canadasta ja USA:n puolelta saapunut kuulemaan maailmankuulua laulajaa Paul Robesonia Peace Arch Parkiin, Washingtonin ja B. C:n rajalle, missä Robeson lauloi canadalaisille ystävilleen, koska Canadan viranomaiset estivät häneltä pääsyn Canadaan. Noin 400 autoa ja 30 bussia Vancouverista ja Fraser-laakson kylistä tarvittiin kuljettamaan lähes 30,000 canadalaista tähän rauhanjuhlatilaisuuteen.

PÄIVÄN PAKINA

Porvarien sanomalehtimiestaidosta

Lehtemme edellisessä numerossa kertoi Kansäkoura tällä palstalla Quebecin tekstiilityöläisten taistelusta ja heidän johtajiensa erottamisesta varsin asiallisella tavalla. Koska tässä jutussa on mainioita esimerkkejä siitä miten porvarien lehdet vääristelevät työläisten taisteluita koskevia uutisia on syytä kajota asiaan vielä tässäkin lehdessä.

Lehtemme toukok. 10 päivän numerossa kerrottiin miten Mine-Mill-union Sudburyn seudun osasto oli toukok. 8 pnä pitämässään kokouksessa päättänyt lahjoittaa 500 dollaria "tekstiilityöläisten oikeutetun lakkotaistelun tukemiseen." Sen lisäksi päättivät union jäsenet kerätä tilipäivinä pankkien luona lisää lakkoapua siihen saakka kunnes ko. lakko voitetaan.

Sellainen työläisten solidaarisuuden osoitus ei tietenkään ollut uutisen arvoinen, mikäli kapitalistien lehdet ovat kysymyksessä, varsinkin kun Quebecin surullisen kuuluisa fasistinen diktaattori Duplessis, Dominion Textile-yhtiö ja AFL:n United Textile Workers of American taantumuksellinen johto vehkeilivät yhdessä tämän lakon murskaamiseksi.

Tämän pyhän kolminaisuuden toimesta tapahtui tässä lakkotaistelussa toukok. lopulla sellainen siirto minkä laskettiin johtavan lakon murskaamiseen. United Textile-union yhdysvaltalainen johto nimittäin erotti union Canadan piirin johtajat toimistaan. Se tapahtui muka ainoastaan "punaisen tahran" poistamiseksi union canadalaisen johdon keskuudesta ja kaikkiaan 12 union johtavissa asemissa ollutta henkilöä erotettiin. Erottamisen, todellisena syynä oli tietenkin lakon murskaaminen ja asiasta kerrottiin suurin hälytysotsakkein porvarien lehdissä.

Kaikesta tästä selviää, että kun on kysymyksessä lakkolaisten ja työväen rivien hajottaminen, on se ensiluokkainen uutisaihe porvareille, mutta työläisten keskinäisen solidaarisuuden osoitus ei ole uutisen arvoinen — ellei sitä voida käyttää vääristellen työläisiä vastaan. Tässä tapauksessa käytettiin lakkoavustusasiaa julkeasti vääristellen työläisiä vastaan. Porvarien lehdille kelpasi vanhakin juttu uudelleen märehdittäväksi ja vääristeltäväksi.

Sudbury Daily Star kertoi nimittäin suurin otsakkein kesäk. 3 pnä: "Mine-Mill avustaa erotettuja union päämiehiä — Tuhannen dollarin viikkolahjoitus punaisuuden takia erotetuille tekstiiliunion virkailijoille." Asiaa koskevassa "uutisessa" yritettiin sotkea selvää asiaa kaikin mahdollisin keinoin väittämällä, että Mine-Mill union Sudburyn seudun osaston presidentti Mike Solski olisi muka ilmoittanut, että "Mine-Mill tulee lahjoittamaan tuhat dollaria viikossa ryhmälle erotettuja tekstiiliunion virkailijoita."

Edelleen sanottiin, että "nyt kun Rowley-Parent-Bjarnason-ryhmä on pantu unioiden keskusjärjestöjen ulkopuolelle, on Mine-Mill sen avustajana."

Näissä lyhyissä lainauksissa on niin runsaasti valhetta, vääristelyä ja ilkeämielisyyttä, että kaiken sen perusteelliseen selvittämiseen ei ole riittävästi tilaa näillä palstoilla. Haluamme kuitenkin kajota tärkeimpiin kohtiin ja antaa lukijoille muutamia esimerkkejä siitä miten tosiasiat saatetaan vääristellä porvarien lehdissä. Se on tavallaan eräänlainen oppituntі porvarillisessa s a n o malehtimiestaidossa.

1) Mine-Mill ei avusta "erotettuja union päämiehiä" vaan lakkolaisia. Tämänlaisen selvän tosiasian vääristelemistaito ja -halu on eräs "vapaan ja demokraattisen" sanomalehtimiestaidon perusedellytyksiä.

2) Mike Solski ei ole ilmoittanut, että "Mine-Mill tulee lahjoittamaan tuhat dollaria viikossa ryhmälle erotettuja tekstiiliunion virkailijoita." Hän sanoi ilmoittaneensa asiasta kaikille ja kaikkialle samalla tavalla kuin Vapaudellekin, että kysymyksessä on lakkolaisten avustaminen. Kun Sudbury Daily Star kertoi asiasta ei se kirjoittanut siitä lainausmerkkejä käyttäen vaan kertoi siitä omalla hyvin tunnetulla vääristelytaidollaan.

3) "Nyt kun Rowley-Parent-Bjarnason-ryhmä on pantu unioiden keskusjärjestöjen ulkopuolelle, on Mine-Mill sen avustajana" sisältää monta törkeätä valhetta ja törkeän vääristelyn ja ilkeämielisen väitteen. Tosiasia on nähkääs se, että lakkolaisten uniota ei ole erotettu mistään unioiden keskusjärjestöstä. Tosiasia on myöskin se että Mine-Mill ei ryhtynyt avustamiseen "nyt kun jne." vaan kolme viikkoa aikaisemmin kuin lakkolaisten union virkailijat erotettiin. Eikä kysymys ole mistään "ryhmästä" vaan union canadalaisesta jäsenistöstä.

Tämän "nyt kun" väitteen tarkoituksena on yhtäällä sanoa, että Mine-Mill ei muka välitä mitään lakkolaisten avustamisesta vaan että "punaisten" johtajien avustaminen alkoi muka heti kun heidän "ryhmänsä" pantiin unioiden keskusjärjestöjen ulkopuolelle."

Lopuksi tämän "nyt kun" lauseen ilmeisenä tarkoituksena on vihjata, että kun "punaiset" johtajat erotettiin niin Mine-Mill ryhtyi muka heti heidän avustamiseensa muka heidän "punaisuutensa" takia. Sillä tavalla yritetään Mine-Mill-union Sudburyn seudun osasto ja koko union leimata "punaisten" pesäpaikaksi, josta avustetaan tämän maan kaikkia punaisia, jotka joutuvat pulaan. Nyt kun Sudburyn seudun nikkelin tuottajat ovat taistelussa uuden ja paremman työehtosopimuksen puolesta on Sudbury Daily Starille välttämättä leimata tämä unio mahdollisimman punaiseksi, jonka tuleva toiminta uuden työehtosopimukseen nähden johdetaan muka Kremlistä, kuten lehti vihjasi viime viikolla.

Kaikki edelläkerrottu todistaa sen uutisia värkkäillään kaikissa tosiasioista välittämättä vissien tarkoituksien mukaisesti. Sudbury Daily Star on tässä tapauksessa todistamaan olevansa ensiluokkaisen julkea kun on kysymyksessä taistelu ei ainoastaan Sudburyn seudun nikkelintuottajat vaan myöskin Canadan muita työläisiä ja heidän oikeutettuja vaatimuksiaan vastaan. Koska lehti on hisäilemätön Incon äänenkannattaja ovat lukuisat nikkelintuottajat edellä täytyneet sen lukemisesta ja edellä esitetyt vääristelyt ja vihjaukset todistavat heillä olevan varsin hyvät syyt siihen.

Mikäli Sudburyn seudun nikkelintuottajain työsopimusriita jatkuu niin sikäli myöskin Sudbury Daily Starin edelläkerrotunlainen "uutisten" värkkäileminen jatkuu entistä julkeampana. — Kalle Terä.

SITÄ — JA — TÄTÄ

EI OLLUT AASI

Maailmanrannan Vikki oli joutunut poliisituomarin eteen ja yleisen syyttäjän kuulusteltavaksi.

Syyttäjä: Mikä on teidän kansallisuutenne?

Vikki: Minä olen canadalainen.

Syyttäjä: Missä te olette syntynyt?

Vikki: Suomessa.

Syyttäjä: Mutta tehän ette olekaan siis canadalainen, koska ette ole syntynyt Canadassa.

Vikki: Kyllä minä vaan olen. Ei hän esimerkiksi Jeesuskaan ollut aasi vaikka hän syntyi tallissa.

Yleisen syyttäjän sanotaan lopettaneen kuulustelunsa siihen, mikäli Vikin kansallisuus oli kysymyksessä.

* * *

OIVA RATKAISU

Kalle oli löytänyt kadulta kultarahan ja arveli mitä sen kanssa olisi tehtävä. Hän tiesi, että se ei ollut hänen rahaansa, mutta ei ollut myöskään varma siitä kenelle se kuului. Hän keksi tuumailunsa tuloksena mainion ratkaisun:

Heitän rahan ilmaan ja jos se putoo maahan kuuluu se minulle, mutta jos se ei putoa, ei se ole minun rahaani.

Suomessa seitsemän seinälevytehdasta

Helsinki. — Finnish Trade Review'n tämän vuoden toisessa numerossa kerrotaan, että Suomessa toimii nykyään seitsemän seinälevytehdasta, jotka valmistavat huokoisia ja kovia seinälevyjä, joista huomattava osa myydään ulkomaille. Tämän alan tuotanto on kasvanut viime vuosien aikana huomattavasti sillä niiden yhteinen tuotanto oli vuonna 1949 54,900 tonnia, vuonna 1950 78,100 tonnia mutta viime vuonna se kohosi 117,000 tonniin, käsittäen 63,000 huokoisia ja 54,000 tonnia kovia levyjä. Viime vuoden tuotannosta myytiin ulkomaille 26,700 tonnia huokoisia ja 45,500 tonnia kovia levyjä. Suomi on Ruotsin jälkeen maailman toiseksi suurin seinälevyjen vientimaa. Koska Suomen tehtaiden tuotantokyvyn sanotaan olevan noin 150,000 tonnia, on tällä vientiteollisuudella vielä paljon l a a j e n tumismahdollisuuksia ulkomaille viennin nähden.

Viime vuonna vietiin maasta seinälevyjä mm. seuraaviin maihin:

Englanti	14,900 t.
Tanska	9,500 t.
Australia	7,800 t.
Argentina	7,300 t.
Hollanti	5,700 t.
Yhdysvallat	4,000 t.
Israel	3,500 t.
Belgia	2,600 t.
Länsi-Saksa	1,500 t.
Intia	1,200 t.

Farmiasuntojen piirustuksia

Regina. — Maakunnan maatalousministeriö on julkaissut "Farm House Planning"-nimisen kirjasen, jossa annetaan hyödyllisiä neuvoja kodin rakentamista suunnitteleville farmareille. Siinä on 16 erilaatuisen rakennuksen pohjapiirustukset. Kirjasta jakavat maakunnan maatalousministeriön edustajat. Jos lukija on kiinnostunut kodin rakentamiseen voi hän ostaa $2.10 hinnasta sitä varten tarpeelliset täydelliset piirustukset ja työselitykset.

Oskar Valkama kuoli Fort San parantolassa

Fort San, Sask. — En ole vielä kuukaan nähnyt mitään kirjoitusta Vapaudessa täältä, vaikka olenkin lukenut Vapautta siitä lähtien kun se on ilmestynyt, vuodesta 1917 lähtien.

Tämä keuhkotautiparantola sijaitsee noin 60 mailia pohjoiseen Reginasta ja potilaita on noin 300. Suomalaisia ei täällä ole tällä kerralla kuin kolme. Täällä kuoli toukokuun 25 pnä suomalainen Oskar Valkama, joka oli ollut täällä yhdeksän vuotta. Olen kuullut, että hänellä pitäisi olla sukulaisia Shaunavon seudulla. Jos joku halusa lisätietoja vainajasta niin voi kirjoittaa allekirjoittaneelle osoitteella Fort San, Room 112, Sask. — Isac Eloranta.

Halmetoja moukarol 54.32 — Hyytiäinen keihästä 72.13

Helsinki. — Helluntaina, kesäkuun 1 pnä suoritettiin eri puolilla Suomea useita urheilukilpailuja ja monilla puolilla saatiin joitakin merkittäviä tuloksia.

Varkaudessa käytiin kova moukarikilpa ja teki Halmetoja siellä kesän kärkituloksen 54.32. Myöskin Tamminen ja Kuivamäki heittivät yli 53 metriä.

Seinäjoen kilpailuissa heitti Hyytiäinen keihästä 72.13. Nikkinen kilpaili myöskin, mutta ei saanut vielä rikki 70 metrin rajaa.

Me allamainitut sukulaiset ja ystävät toivotamme

Irja ja Atu Koivulalle

mitä parhainta onnea ja menestystä
heidän yhteiselämänsä alkamisen johdosta

Alma ja J. Pulkkinen	Sofia Järvi
Ida ja Atu Koivula	Anna ja K. Palo
Albin Heikkinen, Detroit, Mich.	Siviä, Lorna ja Charles Lewis
Esther ja Jalo Pulkkinen	Lempi ja Olavi Hirvelä
Norma ja Joe Pulkkinen	Elsa ja H. Riekko
Rauha, Aimo ja tytöt	Edla Möttönen
Vieno, Emil ja Raili	Hanna Kopsala
Leo Laine	Ida ja O. Männistö
Hilja ja Eino Smith	Impi ja Eino Blom
Olga ja H. Sula	Alma Lahtinen
Anni ja Vilho Vihuri	Sofia ja J. Pöntiö
Senja ja Edwin Suksi	Ester ja Eino Siren
Eine, Lempi ja J. Salminen	Alina ja Vili Eklund
Alma ja Mauri Lundgren	Impi ja Frank Tommila
Hilma ja Ensio Vuori	Olga ja August Luoma
Passit	Alma ja Antti Ranta
Carl Sundholm	Ella ja Heikki Ström
Mary ja J. Saari	Aino ja Edwin Heikkinen
Impi, A. ja A. Poutanen	Vilma ja E. Lehtola
Mary ja Arnold Mänty	Hilja ja Pete
Kalle Tulla	Hilda ja Elmer
Kaisu ja U. Korpi	Kaarina ja Arne
Mayme ja Tom Koski	Maria ja Valpas Hänninen
Martta, Myra ja E. Kaiho	H. ja H. Mäki
Elsa ja E. Niemistö	Lindroos, O.
Mary ja E. Alho	Anni ja V. Mäntynen
Hanna ja Matti Poutanen	Hilma ja Julius Seppälä
Aino ja Arvi Lahti	Hilda ja J. Raivo
Laimi ja N. Niemi	Anna ja Emil Ojala
Anni ja A. Kannisto	Martha Maliniemi
Bertha ja Olavi	Lillian ja Taisto Jokinen
Hilja ja A. Kaisla	Lila, Rose, Bertha ja Kaarlo
Aili ja J. Roininen	Kerttu ja Toivo Leppä
Maiju ja Yrjö Airila	Anni, Pentti ja T. Penttilä
Senja ja Antti Siipola	Eino Seppilä
Hilma ja Frank Koivu	Kerttu ja Taisto Länsi
Kusti Mäki	Hilda Kauppila
Leo, Laina ja Manu	Sandra Mäki
Tyyne ja Eino Koski	Helen ja Aime Grenon
Anna ja Venni Viita	Paula ja Sid. Woodley
Maria ja Aatu Marttinen	Norma ja George Pelkola
Hanna ja John Koski	Taimi ja V. Hietanen
Sylvi ja Vili Honkala	Martta ja Vili Mäki
Milja ja Lauri Aho	Selma ja David Ritari
Mr. ja mrs. Huhtala	Tyyne ja M. Toimunen
Viesti ja Uljas Hänninen	Maria Huhtala
Aino ja Wm. Johnson	Siiri ja Arvo Vuori
Emilia ja D. Hänninen	Emmi ja H. Suomala
Lempi ja Alfred Järvinen	Hilda ja T. Tuori
Tili ja Vic Hänninen	Hilja ja Arvo Salo
	Arvo Kaikkonen

Sudburyssa, Finnish-haalilla toukokuun 28 p:nä 1952

KIITOS

Kiitos teille, sukulaiset, ystävät ja järjestötoverit, siitä yllätyksestä jonka saimme osaksemme keskiviikkoiltana toukok. 28 p:nä saapuessamme kuoron harjoituksiin.

Kiitos homman alkajille ja illan emännille: Senja, Aino, Kerttu, Anni, Hilda, Martta, Kaija, Laila ja Gloria. Kiitos myös Edwin Sukselle.

Kiitokset myös heille jotka ottivat osaa vaan eivät voineet saapua tilaisuuteen.

Sydämelliset kiitokset,

IRJA JA AATU KOIVULA
7 Baker Street — Sudbury, Ontario

Perheen nuoremmille

Frances Saw A Soviet Film

Dear setä,

How's everyone these days? Fine I hope.

Last week-end I went to the Ruskin Drive-In Theatre with my brother Melvin, mom, dad and with one of the neighbours. The show was called "The Story of Seabiscuit". It was about a horse. I forget the name of the other show. Both of the shows were good.

Last night we went to Vancouver to see a Russian film "Symphony of Life." The film was made in the Soviet Union. It was a good show. It had an English dialogue. There was a sixty minute stage show. It was good.

I'm listening to the Lone Ranger.

Mom and dad went to a meeting tonight. I don't know how long it will last.

We're going to have an Effective Living test on Friday. It will be on First Aid.

Today I went to school with my sweater on. After school it was raining and I got a little wet. A few minutes after I got into the house it started to pour like cats and dogs.

On Monday, the kids at high school will be voting for a new Students Council president, vice-president and a secretary for next year. There's a girl from my room running for secretary.

I guess I'll close now. Cheerio!

Frances Soderholm,
Webster's Corner, B. C.

Do You Like Candy?

Children and young people like candy more than older people do. Did you ever wonder why that is?

All things we eat give us energy — they replace the energy our bodies have used up in their daily activities. The food is digested and valuable parts are changed into energy. The rest is waste which is thrown off. Your body has to work a long time on some foods before they can be digested.

But candy is made of sugar which can be turned into energy in a few minutes. Since young people are so active, they need lots of energy food, and they naturally love sugar.

Sugar can be digested so easily it travels around the body quickly and fills you up. That's why your mother says, "Don't eat candy before dinner!"

It Was A Good Play Says Irene

Dear setä,

I went to the hall on Sunday night to see a play about Junula and Tanula. It was good.

It is starting to be warm now. I went to a show on Saturday night. It was "The Pride of St. Louis".

I was at the baseball ground watching them play baseball. Then we went home, but my daddy stayed there. A friend of mine went there with their dogs.

We had our sports on Friday. I didn't run because I had just been sick. It was at the Powell grounds. In the afternoon we had no school. Then I went down town with my mother to get my ring. I had saved 15 cents but it cost 25 cents. So I bought it. I'll close now.

Yours truly,

Irene Suojanen,
797 Keefer St.
Vancouver, B. C.

Sinivuokolle

Hangen haihtuessa,
alta kylmän jään
armas sinivuokko
nostaa pikku pään.

Terve, vuokko kulta,
airut keväimen,
pieni sinisilmä
lumen lapsonen!

Kodin ikkunalle
vien sun kukkimaan.
Siskojasi sitten
vartoelen vaan.

Many Caterpillars Reports Velma

Dear setä,

How is setä feeling? I am fine. I am writing again to this page. I am very busy studying for my tests so I have very little time to write.

There are many caterpillar nests on the poplar trees, and they are getting bare from the tops. Some of the poplar trees are all bare with no leaves on them. The wild flowers are out already.

One night we had a visitor. Have any of the writers of this page heard a whippoorwill sing for many nights? I have heard it. One day when I went to get the cows, I found a robin's nest on the ground. There were three little robins in it. They had feathers on them.

There are flowers on the pincherry trees near our house.

I must go to school now.

Goodbye,

Velma Etula,
Whitefish, Ont.

— Vuonna 1950 ilmoitettiin poliisille 9,921 canadalaisen katoamisesta. Vuoden kuluessa löydettiin heistä 8,820.

Annette Was Embroidering

Hello readers and writers,

I'll just write down a few words as I have to study for exams. We had a social study exam today. I got 24 out of 30.

Mom is housecleaning for a lady and I am listening to the radio while writing this letter.

I am embroidering a vanity set. I'm doing it in button-hole stitch.

I'm sorry I can't find any jokes but I hope all of you others are putting yours in. Yesterday after school I went to a Hi-Y girls club. We had a Pot-Luck supper. There are about 28 girls in the club. The club is to help each person to have a brighter personality, friendship with others and to be socially alive. I think it is a good idea.

That's about all I can think of now so I'll end by saying bye-bye now. Cheerio!

Annette Salomaa,
148-8th Ave.,
Kamloops, B. C.

Seija kirjoittaa nyt suomeksi

Hello setä,

Minä kirjoitan nyt suomeksi kun on aikaa. Minulla on sikotauti ja äiti on sairaalassa. Hänet leikataan maanantaina. Minä soitan hänelle huomenna puhelimella.

Minä tulin juuri saunasta. Käyn saunassa melkein joka lauantai.

Minulla on pieni lintu. Sen siipi on poikki ja se ei voi lentää. Minä annoin sille ruokaa.

Me pelasimme isoa koulua vastaan pesäpalloa ja me voitimme. Meillä oli 11 ja niillä oli 8.

Minulla on paljon koululäksyjä niin pitää lopettaa tämä kirje.

Hyvästi.

Seija Palonen,
R. R. 1,
Copper Cliff, Ont.

Toimittajasetä juttelee

Hello tytöt ja pojat!

Ensiksi suurkiitos kirjeistänne Annette, Frances, Seija, Velma ja Irene.

Tänään on meidän osastossamme sekä suomen että englanninkieltä. Seija kirjoittaa nyt suomeksi ja hyvin kirjoittaakin. Toiset englanninkieltä.

Lisäksi on englanninkielinen kertomus makeisista. Siinä osoitetaan miksi lapset tykkäävät enemmän makeisista kuin vanhemmat — ja samalla se minkä vuoksi äiti sanoo, ettei makeisia saa syödä ennen varsinaista ateriaa. Toiseksi on pieni ja kaunis suomenkielinen runo "Sinivuokolle" (Blue Windflower) mikä kukkii aikaisin keväällä.

Nyt onkin jo suven tuntua ilmassa. Säänennustaja, jonka juttuja setä toisinaan epäilee, ilmoitti tänä aamuna, että lämpömittari nousee kahdeksaankymmeneen. Kyllä se tuntuukin hyvältä! Luonto on nyt kauneimmillaan. Suotuisten sääsuhteiden vuoksi on valkokoivuissa ja muissa puissa suuret lehdet ja ruoho kasvaa rehevästi niityillä. Mutta ne haapamadot, joista Velma mainitsee! Ne vasta tuhoa ovat haapametsille tehneet. Sudburyinkin lähettyvillä on kokonaisia metsäalueita, missä haapapuut törröttävät harmaina runkoina, missä ei ole pienintäkään vihreyden merkkiä.

Kesä on kaikin puolin sedän "makuun" sopiva vuodenaika. Vaikka kotona on mukavasti järjestetty sedälle maalausta, puhdistusta ja kasvimaan parannusta, niin kesä on sittenkin kesä!

Hyviä todistuksia toivottaen ja kaunista kesäpäivää toivoen,

Toimittaja-setä.

RIDDLES

1. When is an author a jeweler?
2. What tradesman finds things dull?
3. Why are cowardly soldiers like candles?
4. What will give a cold, cure a cold and pay a doctor's bills?
5. Who may marry many wives and yet live single all his life.
6. What does a hen do when she stands on one foot?
7. When Lincoln was asked how long a man's legs ought to be to give him the most service, what was his answer?
8. Why is a man just put in prison like a boat full of water?
9. What strange way of showing wrath has a teakettle?
10. What is the favourite fruit of history?
11. Why is a roadbed labourer on a railroad like a hunted bear in the mountains?
12. Why does a donkey eating thistles look sick?

—Submitted by a Toronto reader.

ANSWERS

1. When his name is Goldsmith.
2. The scissor grinder.
3. Because when exposed to fire they run.
4. A draught (draft).
5. A clergyman.
6. She lifts the other.
7. They should be long enough to reach the ground.
8. Because both have to be bailed out.
9. It sings most sweetly when it is hottest.
10. Dates.
11. Because both have to make tracks for life.
12. Because he is a little down in the mouth and looks seedy about the face.

McIntyren voitto kohonnut hiukan

Toronto. — Maalisk. 31 p. päättyneeltä tilikaudelta sai McIntyre Porcupine Mines puhtaaksi voitoksi 2,480,655 dollaria eli 53,000 dollaria enemmän kuin edellisenä vuodelta. Kultatuotannon arvo oli 7,469,637 dollaria eli 25,000 dollaria vähemmän kuin edellisenä vuonna. Yhtiö sai kullan tuotantoapurahoina 517,808 dollaria eli yli 235,000 dollaria enemmän kuin edellisenä vuonna. Tilivuoden lopulla ilmoitettiin todettujen oorivarojen määräksi 2,835,188 tonnia, riittäen viime vuoden tuotannon mukaan noin neljäksi vuodeksi.

— Viime vuonna oli Canadassa 643,348 leskeä — 23 prosenttia enemmän kuin kymmenen vuotta aikaisemmin.

OLYMPIALAISKIRJEENVAIHTAJAMME. Vapauden matkailutoimiston "olympialaismatkan" johtajan ominaisuudessa syntymämaahamme juuri lähtenyt Ed. Suksi tulee Suomessa ollessaan toimimaan Vapauden kirjeenvaihtajana. Entisenä urheilumiehenä ja aktiivisena "penkkiurheilijana", sekä täkäläisten maanmiestemme "urheilumakua" tuntevana henkilönä, Suksi täyttää varmaan tässäkin suhteessa häneen nyt kohdistuvan luottamuksen. Vapaus siis saa pikapuolin Suomesta oman kirjeenvaihtajamme tietoja ja niistä tärkeimpänä on olympialaisuutispalvelu. Kaikkien mahdollisuuksien varalta kehoitamme tilaajia tarkastamaan lehtensä oikeasta yläkulmasta, ettei Vapauden tilaus pääse nyt keskeytymään. Muille "viheliäisille" käärpäsen" puremille maanmiehillemme me ehdotamme: Tilatkaa Vapaus nyt, sillä me uskomme, että Vapaudesta saatte parhaat olympiauutiset.

111-vuotias nainen kuollut Montrealissa

Montreal. — Mrs. Riva Mendels, jonka sukulaiset sanovat olleen 111 vuoden ikäinen, kuoli täällä maanantaina. Mrs. Mendels saapui Ukrainasta Canadaan v. 1910.

Ennen kuolemaansa hän oli ostanut haudan poikansa vierestä Carylervillen hautausmaalta. Hänen poikansa kuoli v. 1922.

KESÄJUHLA SARNIASSA KESÄKUUN 15 PÄIVÄNÄ

Sarnia. — Kesä on vihdoinkin saapunut ainakin tänne Sarniaan. Kevät on tosin ollut kylmä ja tuulinen, mutta nyt taas kuljemme näitä Sarnian katuja aivan puitten varjossa, niin lehteviä ja vehmaita on katujen varsilla olevat puut. Myös täälläkin on toimittu ja touhuttu kesän kanssa kilpaa. Vasta äsken täkäläisen osaston toimesta näytettiin kappale "Uutta elämää". Siinä oli kaunis aihe tosipohjalla, mutta siitä huolimatta se oli mainio naurupilleri. Kiitos teille näytelijöille jotka sen niin mainiosti tulkitsitte ja kiitos Heikille, tekijälle ja ohjaajalle.

Ensi lauantaina sitten nähdään tshekkoslovakialaisten haalilla Suomi-elokuva "Kesäillan valssi".

Osastomme viime kokouksessa huvitoimikunta tiedoitti, että sunnuntaina kesäkuun 15 päivänä kokoonnutaan Ed. Kuuselan farmille kesäjuhlan merkeissä. Joten silloin kääntäkää autonne kohti Kuuselaa. Siellä tulee olemaan lapsillekin hauska tilaisuus temmeltää. Ei ole tiedoissani mitä kaikkea siellä tullaan hommaamaan. Tiedän sen ainoastaan, että kalamojakkaa keittävät kuuluisat kokit ja takaan että sitä on tarpeeksi. Täällaiselle penkkiurheilijalle siinä onkin tarpeeksi kun saa vatsansa täyteen ja sen jälkeen lekotella luonnon helmassa. Joten toivotaan nyt vaan ylätuvan ukolta ihanaa juhlasunnuntai-ilmaa.

Osastomme seuraava kokous, joka tulee samalla olemaan puolivuosikokous, on kesäkuun 22 päivänä kello 2 iltapäivällä W. Suonpäällä, 41 Cresent St., Blue Water. Ottakaa huomioon kokouspäivän muutos, että se on tavallista aikaisemmin sen tähden kun osaston jäseniä menee aika monta Sudburyiin laulujuhlille. Joitain on siinä onnellisessa asemassa että voivat viipyä vähän enempi aikaa.

Siis tervetuloa mainittuihin tilaisuuksiin. — Kokouksen puolesta, Maija.

Onnittelu SJ:n laulujuhlille Edmontonista

Edmonton. — Toivotan parhainta menestystä SJ:n laulujuhlille, jotka pidetään Sudburyssa kesäkuun 28—29 pnä. Samoin myöskin kaikille näihin yhteisiin, suuriin kulttuurijuhliin osallistuville laulajille, soittajille ja muille ohjelman esittäjille, sekä juhlijoille. Henkilökohtaisesti en voi juhlaan osallistua, mutta ajatuksissani olen siellä, samoin kaikkialla missä rauhanystävät kokoontuvat. — Elisa.

— Canadan yleisissä sairaaloissa oli 1950 keskimäärin 14 sairasvuodetta kutakin maan sataatuhatta asukasta kohden.

HOPEAKELLOT SOIVAT

LAINA JA CARL HANGAKSELLE

onnea ja menestystä me teille toivotamme
25-vuotishääpäivänne johdosta:

Mirja ja Bill	Minnie Buch
Irja ja Oscar Talber	Martha Martin
Aune ja Niilo Vuolas	Eric Wickman
Henry Wäisänen	Eira, Eddie ja Linda Markkanen
Minnie Salo	Mr. ja mrs. Lindroos
Fanny Tuomi	J. Kokko
Mr. ja mrs. Hämlin	Charlie Strand
Mr. ja mrs. Holma	
Emmi ja Gord Goray	

KIITOS

Parhaat kiitoksemme teille ystävät ja tyttäremme perheineen siitä tosiyllätyksestä, minkä olitte järjestäneet 25-vuotishääpäivämme muistoksi toukokuun 24 pn illaksi Mirjan ja Billin kotiin, mihin tulimme vain kyläilemään Hamiltonista, kuten tavallista. Sanat eivät pysty tulkitsemaan sitä tunnetta, minkä saitte aikaan kallisarvoisen lahjan, ihanan kahvipöydän ja kukkien muodossa. Kiitos niille tovereille, jotka olitte estetyt saapumasta. Tämä tilaisuus säilyy kauniina muistona elämämme iltaan saakka.

Lämmin kiitos teille kaikille.

LAINA JA CARL HANGAS
Toronto, Ont. — Toukok. 24 p. 1952

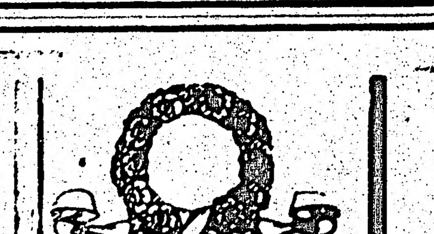

Surren ilmoitan, että puolisoni,

TOINI EDIT IHANDER

(o.s. Kinnunen)

kuoli South Porcupinen General Hospitalissa toukokuun 21 pnä, 1952. Hän oli syntynyt Suomessa, Äänekoskella, toukokuun 19 pnä 1905. Lähinnä häntä kaipaamaan jäin minä, äitinsä, kaksi siskoa perheineen ja suuri tuttavapiiri tässä maassa, sekä Suomessa olevat sukulaiset.

NIKKI IHANDER.

Hiljaa hän nukkuu alla kukkaseppelten,
on koti tyhjä, vaivas loppui sulta.
Keveät mullat haudallesi.

Nikki.

Ei auta tuska, ei kyyneleet,
tää tie on kaikille sama.
Jää meille muistoksi lohdutus:
nyt olet tuskista vapaa.

Äiti.

Kauniin kevään kuluessa voimat hiljaa raukesi,
Herra kutsui, sydän väsyi, pääsit kotiin iäiseen.

Siskot perheineen.

KIITOS

Sydämellinen kiitos kaikille, jotka muistivat Toinio niin paljoilla kukkalaitteilla. Kiitos kantajille ja emännille, jotka järjestitte kahvitarjoilun ja annoitte apuanne.

NIKKI IHANDER

ONNITTELUMME

Raija, Aili ja Lauri Viiaselle

Canadaan muuttonsa johdosta

H. ja T. Viianen	E. Lampinen
Viola Viianen	Hulda ja Matti Ranta
Albert Viianen	Hulda Markkula
E. Harju ja perhe	Toini, Sofia ja Oskar Lehto
L. U. Virtava	Mimmi ja U. Harju
E. ja J. Lähde	Reino Keto
W. Koski	Oscar ja mrs. Markland
T. E. ja K. Lahtinen	H. Uusimaa ja perhe
K. ja W. Litman	S. E. Woullet
Charlie Mackie ja perhe	S. ja J. Johnson
Martta ja Jussi Mäki	Irja ja Paavo
Mr. ja mrs. Wm. Mäkelä	Vieno ja Hugo Williams ja Viljo
Mr. Viljo Viren ja perhe	A. Öhman ja perhe
Mr. ja mrs. H. Väisänen	Roy, Laura ja Yrjö Tulsku
Rauha ja K. Närhi	A. J. Wuori
F. ja J. Terho	A. Laari
Paavo Suomala	

KIITOS

Sydämellinen kiitoksemme kaikille niille, jotka yllättävät meidät lahjoin sekä kukkasin tänne uuteen kotimaahan tultuamme. Erikoisesti haluamme kiittää yllätyksen järjestäjiä. Kaikkia ja kaikesta kiittäen:

RAIJA, AILI JA LAURI VIIANEN
WELLER PARK — ONTARIO

Uusia SUOMALAISIA ÄÄNILEVYJÄ

VIIMEISIMMÄT UUTUUDET

Näitä allamainittuja levyjä on vain rajoitettu määrä. Tilatkaa heti ennen kuin ne loppuvat.

TRIOLA-LEVYJÄ

4034 Olympialaisia odotellessa, Jenkka, laul. Pentti Kaartinen
Kotisaaren poukama, valssi, laul. Erkki Meri
4036 Huippu-Urheilija, jenkka, laul. Tapio Rautavaara
Älä kysy, laul. Tapio Rautavaara
4037 Pilanlaskija, jenkka, laul. Tapio Rautavaara
Viu-Liu-Lei, valssi, laul. Tapio Rautavaara
4040 Etelän tyttö, tango, Olavi Virta
Olipa se pölinätä pöntössä silloin, Kippari-Kvartetti
T-8031 On lautalla pienoinen kahvila, Kippari-Kvartetti
Tukkipoika porskuttaapi, Kippari-Kvartetti
T-8037 Kisällit kesällä, foksi, Kippari-Kvartetti
Hurmalan häät, jenkka, Kippari-Kvartetti
T-8036 En nähtes itke, jenkka, Vilho Vartiainen
Hymykuoppa, valssi, Veikko Tuomi
T-8037 Lemmenlaulu savotalla, valssi, Kippari-Kvartetti
Tytön huivi, valssi, Kippari-Kvartetti

LEIJONA-LEVYJÄ

T-5048 Kapakan pikkuinen Liisi, jenkka, Kippari-Kvartetti
Vanhan merirosvon kapakassa, tango, Kippari-Kvartetti

RYTMI-LEVYJÄ

R-6119 Kievarin Kirsti, jenkka, Matti Louhivuori
Kulkurin iltatähti, valssi, Matti Louhivuori
R-6124 Lännen Lokarin veli, jenkka, Matti Louhivuori
Lentävä kalakukko, jenkka, Matti Louhivuori
R-6091 Tuhlaajapoika, jenkka, Erkki Junkkarinen
Vanha äiti, valssi, Erkki Junkkarinen

DECCA-LEVYJÄ

5130 Omituiset Olympialaiset, jenkka, Reino Helismaa
Älä selitä, polkka, Reino Helismaa
5151 Heijalleri, valssi, Justeeri ja Laulurastaat
Hulivili-Hilkka, jenkka, Justeeri ja Laulurastaat

LÄHETÄMME LEVYJÄ KAIKKIALLE CANADASSA.

Hinta $1.25 kpl.
(Ostajan maksettava lähetyskulut)

POSTITILAUSTEN TULEE KÄSITTÄÄ VAHINTÄÄN KOLME LEVYÄ.

Vapaus Publishing Company Ltd.
100 Elm St. W. — P. O. Box 69 — Sudbury, Ontario

ISKUN KENTTÄTALKOOT ONNISTUIVAT HYVIN

Port Arthur. — "Parzissa on ollut kyminää, työn touhua, rysketta, paukinaa. Sinne bensiinikärryt on hyrränneet, on talkooväkeä kärrännyt." Ylläoleva on otettu Tyyne Siilmanin laulunuhla varten pari vuotta sitten tämästä kupletista, mutta se sopisi yhtä hyvin koskemaan tämän kesän touhujakin. Kesäkuun 1 pnä pidettiin ensimmäiset talkoot Iskun puistossa tänä vuonna ja kyllä ne bensiinikärryt hyrräsivätkin, niinä olivat raskaammat upota näkymättömiin siellä North Branchin tiellä.

Trokeja oli saapunut lähettä ja kaukaa, kaikkiaan 8 kappaletta. Seuraavat olivat talkoissa trokien kanssa: T. Kakkainen, O. Niivilä, F. Mäkinen, M. Huhta, G. Fiskar, W. Grönroos, Eino Puttas ja Eddy Pudas. Viimeksimainittu ajoi J. Salmijärven trocka, kun Jussi itse teki työtä ja "tuhoa" bulldozerillaan.

Ensiintä vähän vastusti alussa, kun kävi ilmi, että neljäjalkaiset pedot olivat tehneet keittiöstä asuinpaikan itselleen talvella. Äkkiä kuitenkin pyyhittiin jäljet pois ja pantiin kahvi kiehumaan. Kun mojakkavesi jo iloisesti porisi kiukaan päällä, niin huomattiin mojakkakuppien, lusikkain ja muitten sen kaltaisten jääneen kaupunkiin. Kiirettä siinä piti, mutta lopuksi kaikki onnistui hyvin. Seuraavat henkilöt olivat ruokaa laittamassa: Mrs. Pyhölä, mrs. Juvonen, mrs. Salmijärvi, mrs. Toikko ja mrs. Widgren.

Työmiehiä ja etumiehiä oli niin paljon, että en ehkä saanut kaikkien nimiä muistiinkaan. Tässä he ovat: Geo. Salvo, W. Toikko, Sam Pukkala, H. Pyhölä, K. Juvonen, Hellsten (anteeksi — en muista etunimeä), J. Lehikoinen, P. Lehikoinen, Vilpas Hietaniemi, A. Widgren, K. Harju, S. Harju, J. Toppa, P. Väänänen, A. Lampainen, H. Saari, A. Penttinen ja M. Niemi.

Päivä oli hyvin sopiva talkoille ja työtä tuli tehdyksi aikalailla. Kun seuraavat talkoot pidetään, niin toivotaan saatavan yhtä paljon osanottajia. Myös huomautan, että jos jonkun nimi jäi mainitsematta, niin pyydän anteeksi. Nimenne on unohtunut silloin pois, mutta itse ette ole unohdettu. — Gulliver.

New York. — Kesäkuun 1 päivän aikaisena viikon vaihteena sai ainakin 315 henkilöä surmansa erilaisissa onnettomuuksissa eri puolilla Yhdysvaltoja. Auto-onnettomuuksissa kuoli yli 300.

Barnes Drug Co.
— 3 KAUPPAA —
Sault Ste. Marie Ontario
RCA Victor Radioita
Nyal-lääkkeitä
Täydellinen varasto lääkkeitä.
Postitilaukset täytetään huolellisesti.

Simms & Pickering
Vakuutuksia ja kiinteimistöjä
Kiinteimistölainoja ja bondeja
20 Pine St. N. Timmins, Ont.
Puhelin 112

WORKERS' CO-OPERATIVE OF NEW ONTARIO LIMITED
• TIMMINS • SOUTH PORCUPINE
• KIRKLAND LAKE • CONNAUGHT

ELOKUVA! ELOKUVA!

Reipasotteinen elokuva Isontalon Antista y.m. pojista, kuinka he viettävät juhannusta. Esitetään seuraavilla paikkakunnilla:
SPRUCEDALE: Finnish-haalilla kesäk. 11 p., klo 8.30 ip.
COBALT: Finnish-haalilla, kesäk. 12 pnä klo 8.30 ip.
SOUTH PORCUPINE: Finnish-haalilla, kesäk. 13 pnä kello 8.30 ip.
TIMMINS: Harmony haalilla, kesäk. 14 pnä klo 6.00 ja 8.30 ip.
COCHRANE: Pitkäsen luona, kesäk. 16 pnä klo 8.30 ip.
● Lisäkuvana filmi "Finland Smiles", joka on valmistettu Olympialaisia varten englannin kielisine selostuksineen ja kuvaa Suomen nähtävyyksiä y.m.
ESITTÄÄ:
CANADAN SUOMALAISET ELOKUVAT

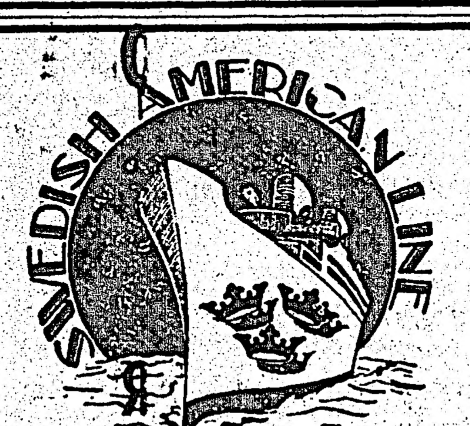

Matkustakaa SUORAAN CANADASTA
NOPEA MOOTTORILAIVA
"STOCKHOLM"
SYYSKUUN 25 ja JOULUKUUN 11
HALIFAXISTA
Göteborgiin, mistä on mukavat yhteydet kaikkialle Suomeen.
Alimmat lippujen hinnat yhteen suuntaan: Turistik. $185; Ensimm. $285
Tilavat hytit, ihastuttavan kauniit salit, erinomainen ruoka, kohtelias palvelu.
Tilatessanne paikkoja saatte parhaat tiedot asiamiehiltämme.
SWEDISH AMERICAN LINE
1255 Phillips Sq. Montreal 2, Que. — 470 Main St. Winnipeg, Man.
Union Bank Bldg. Calgary, Alta. — 71 Upper Water St. Halifax, N. S.
(7-21)

Taide ja kirjallisuus

MATTI RAUTIO:

Musiikkimuistoja Neuvostoliitosta

Suomalaisen muusikon, joka on sodan jälkeen saanut kuulla Eugen Mravinskin johtavan tai David Oistrahin viulu- ja Emil Gilelsin pianoesityksiä, on täytynyt tulla siihen johtopäätökseen, että itäinen naapurimme on todellinen musiikin Mekka. Allekirjoittaneelle tarjoutui mielenkiintoinen ja opettavainen tilaisuus tutustua Neuvostoliiton musiikkielämään suomalaisen taiteilijaretkikunnan jäsenenä. Taiteilijaryhmään, joka oli ensimmäinen sodan jälkeen, kuului kapellimestari Jussi Jalas, viulutaiteilija Anja Ignatius, pianisti Erik Tawaststjerna ja oopperalaulaja Gustav Kyösti sekä allekirjoittanut säestäjänä.

Kun oli kysymys konserttimatkasta — reittinä Leningrad, Tallina, Moskova — ei ollut mahdollista ottaa vain turistin asennetta uusia vaikutelmia ahmien. Sensijaan esiintyminen konserttilavalla antoi oman mielenkiintoisen mahdollisuutensa tarkkailla erästä musiikkielämän tärkeätä osatekijää, yleisöä, ja tuntea hieman esimakua siitä, mitä merkitsee olla taiteilija Neuvostoliitossa.

Me kaikki olimme yksimielisiä siitä, että yhtä innostavaa ja inspiroivaa yleisöä tuskin on toista. Konserteissa tuntui vallitsevan selittämätön yhteenkuuluvaisuuden tunne, vire, joka kehoitti taiteilijan antamaan parastaan. Yleisö ei vain kuunnellut, vaan se rohkaisi, eli mukana itse esityksessä. Sen reaktioista saattoi myös päätellä mistä se piti. Kansanlaulut ja klassilliset säveltäjät olivat sille jokapäiväistä leipää. Jopa saattoi kuulla Beethovenin sinfoniaa kadulle sijoitetusta kovaäänisestä. Yleensäkin oli kaikkialla konserttisalien eteisauloissa huomioitu Beethovenin 125-vuotisjuhlavuosi muistonäyttelyin. Tuohon juhlintaan liittyi tavallaan myös Emil Gilelsin Leningradissa pitämä pianoilta, johon sisältyi kokonaista viisi pianosonaattia. Silti ei täysilukuinen yleisö näyttänyt osoittavan vähimpiäkään kyllästymisen merkkejä, mutta samoinkuin meillä, olivat Appassionata ja Pathetique sen suurimpia suosikkeja.

Uudempaa länsimaista musiikkia esitetään hyvin vähän. Suomalaisten itsetuntoa mairittelevaa on se, että Sibelius on poikkeusasemassa, häntä pidetään klassillisen perinteen suurena jatkajana. Saattoi todeta, että esim. Jussi Jalaksen orkesterikonserttien ohjelma ei ollut lainkaan tuntematon ja viulukonserttoa ovat esittäneet siellä ainakin Oistrah ja Barinova. Ja uusia taitajia ilmestyy jatkuvasti. Siitä saimme havainnollisen näytteen tutustuessamme Moskovan Konservatorioon sen johtajan prof. Shvesnikovin ystävällisellä opastuksella. Oistrahin viuluIuokassa tapasimme 19-vuotiaan nuorukaisen, jolla sattui olemaan ohjelmistossa juuri Sibeliuksen konsertto. Sen hän esitti meille aivan suurenmoisella tavalla. Nimi, Pikeisen, on syytä panna mieleen. Oistrah, jonka kanssa saimme vaihtaa muutaman sanan, muisteli mielihyvällä Suomen-matkaansa, ja lähetti sydämellisen tervehdyksen suomalaisille ystävilleen. Oli muuten mielenkiintoista nähdä Leningradissa ne kauniit konserttisalit, joissa Sibelius ja Kajanus aikoinaan olivat esiintyneet, ja tapasipa Jussi Jalas Moskovan Radiokomitean orkesterissa viuluniekan, joka kertoi soittaneensa itsensä Sibeliuksen johdolla.

Vapaailtamme vietimme useimmiten Leningradin Kirovin teatterissa tai Moskovan Suuressa teatterissa oopperoita tai balettia katsellen. Myös Tallinan Estoniateatteri on jälleenrakennettu suomalaisen arkkitehdin, Armas Lindgrenin, piirustusten mukaisesti. Siellä näimme oivallisen balettiesityksen, Esmeralda. Yleensä oli ohjelmistossa runsaasti venäläisiä klassikoita. Esim. Rimski-Korsakovilta, jonka oopperoita ei tietääkseni lainkaan ole meillä esitetty, oli samanaikaisesti ohjelmassa 4—5 teosta, samoin Tshaikovskilta esitettiin sellaisia harvinaisuuksia kuin Orleansin neitsyt ja Mazeppa.

Paitsi tietysti itse musiikkiin, josta pitivät huolen suuret sinfoniaorkesterit ja muhkeat lauluäänet — painopiste tuntui olevan miesten puolella, kiintyi huomio lavastuksen ja näyttämöllepanon upeuteen ja elävyyteen. Erikoisen vaikuttavia olivat venäläisten harrastamat joukkokohtaukset. Oman lukunsa muodostaisivat itse lavastukset, jotka saivat usein esiripun auettua suosionosoitukset osakseen.

Neuvostorealismin periaatteiden mukaan pyritään niissä mahdollisimman elävään todellisuusvaikutelmaan, ja illusio saattoi monasti olla miltei täydellinen. Esim. baletissa Prinsessa Ruusunen solisivat suihkukaivot runollisesti ja kun vapauttaja-prinssi purjehti veneellään kohden linnaa, liukuivat silmien editse yhä uudet ja uudet maisemakuvat. Rimski-Korsakovin Pihkovalaisnaisen suuressa metsästyskohtauksessa kirmaisi kolme oikeaa hevosta näyttämölle, ja ruhtinas Igorissa tapahtui auringonpimennys varsin uskottavasti tähtien syttyessä tuikkimaan taivaalle. Tulipalot, joita näimme ainakin neljä-viisi, vaikuttivat hämmästyttävän todellisilta, ja yleisö näytti iloitsevan niistä lapsen välittömyydellä. Suorastaan ihmeenä kuvattiin meille Glierin Vaskisessa Ratsastajassa esiintyvää tulvaa, jossa ihmiset epätoivoisesti taistelevat elämästä ja kuolemasta yrittäen tarrata kiinni laineilla keikkuviin veneisiin. Nuo teatteritemput tuovat mieleen italialaisen oopperan alkuajat, jolloin kaikenlaiset deus ex machina-ihmeet olivat suurta muotia. Mutta silti ei voi sanoa, että ne olisivat olleet vain hämäämistä varten. Sitä ei tarvittu, sillä esitykset olivat todella korkeata luokkaa, ja erikoisesti baletin kohdalla, jonka loistavat solistit tunnetaan koko maailmassa, ja jossa jokainen ryhmäesiintyminenkin puhuu vanhasta ja huolella vaalitusta balettikulttuurista. Merkittävä asia on myös, että oopperoissa ja baleteissa esiintyvät suuret, todella korkeatasoiset orkesterit.

Suomen sukuinen kansa sai oman kirjakielensä

Washingtonissa ilmestyvässä USSR Information Bulletinissa oli toukok. 12 päivän numerossa kiinnostava selostus pienen, vähemmän kuin puoli miljoonaa tsheremissiä käsittävän Marin autonomisen neuvostotasavallan kehityksestä Lokakuun vallankumouksen jälkeen. Tämä tsaarivallan aikana takapajuisissa olosuhteissa elänyt suomalais-ugrilainen kansa on aikana takapajuisissa olosuhteissa valtavalla tavalla niin talouteen kuin kulttuuriinkin nähden.

Kun tsaarihallitus yritti kaikin keinoin venäläistyttää tätä suomensukuista kansaa ovat bolshevikit tehneet aivan päinvastoin. Kansallista kulttuuria on edistetty kaikin keinoin, jopa siinä määrin että tälle pienelle kansakunnalle on bolshevikkien avulla kehitetty oma kirjakielensäkin ja sen seurauksena on koko kansa nyt lukutaitoinen. Kymmenen vuoden koulunkäynti on nyt pakollinen kaupungeissa ja seitsemänvuotinen maaseudulla. Tasavallassa on nyt kolme ylempää oppilaitosta, kuusi opettajaopistoa, 62 jatkokoulua ja 732 kansa- ja alkeiskoulua. Opettajia oli v. 1923-24 ainoastaan 599, mutta lukuvuonna 1950-51 oli niitä jo 5,228.

Tällä "Mari"-kansalla, jolla ei ennen Lokakuun vallankumousta ollut omaa kirjakieltään, on nyt tilaisuus omalla kielellään tutustua Marxin, Engelsin, Leninin ja Stalinin suuriin teoksiin ja lukea neuvostokirjailijain tuotteita ja venäläisen ja maailmankirjallisuuden klassillisia teoksia. Tasavallassa painetaan noin miljoona kirjaa vuodessa.

"Neuvostovallan aikana on Mari-kansa luonut oman kirjallisuutensa, taiteensa ja musiikkinsa . . . Leninin ja Stalinin kansallisuuspolitiikka on avannut Mari-kansalle laajat mahdollisuudet taloutensa ja kulttuurinsa kehittämiseen", sanotaan selostuksessa.

Elias Lönnrotin patsas paljastettu Sammatissa

Kalevalaseuran järjestämät Elias Lönnrotin patsaan paljastamisjuhlallisuudet alkoivat ensimmäisenä helluntaipäivänä seuraavan viedessä seppeleensä Lönnrotin hautakivelle Sammatin kalmistossa.

Paikkarin torpan edustalla olevalle kentälle oli kerääntynyt tuhatlukuinen yleisö sekä paikkakuntalaisia että kauempaa aina pääkaupungista saakka tulleita. Kalevalaseuran puheenjohtaja, dosentti A. O. Väisänen piti patsaan paljastuspuheen. Patsaan oli suurentanut kuvanveistäjä Eino Räsänen Emil Halosen mallin mukaan. Siinä Lönnrot istuu kivellä pitäen vasemmassa kädessään kirjoitusvihkoa.

Patsaan vastaanotti valtion puolesta opetusministeri R. Oittinen pitäen puheen, jossa hahmoitteli Lönnrotin luonteen edustavimpia piirteitä ja lausui kiitoksensa kaikille, jotka olivat olleet patsasta aikaansaamassa.

Leningrad. — Leningradin seudun kylpylöissä ja parantoloissa on jo alkanut kesäkausi. Kaupungin ympäristössä ja Karjalan kannaksella viettää nyt jo lomaansa noin 300,000 työläistä. Hestroratskin ja Suomenlahden rannikolla olevan kylpyläseudun parantolat ovat hyvin valmistuneet kesäkautta varten. Nämä luonnonkauniit seudut havumetsineen ja metsäjärvineen, jotka olivat ennen ylimystön ja rikkaiden käytössä, vetävät nyt puoleensa lomanviettäjiä maan kaikilta ääriltä.

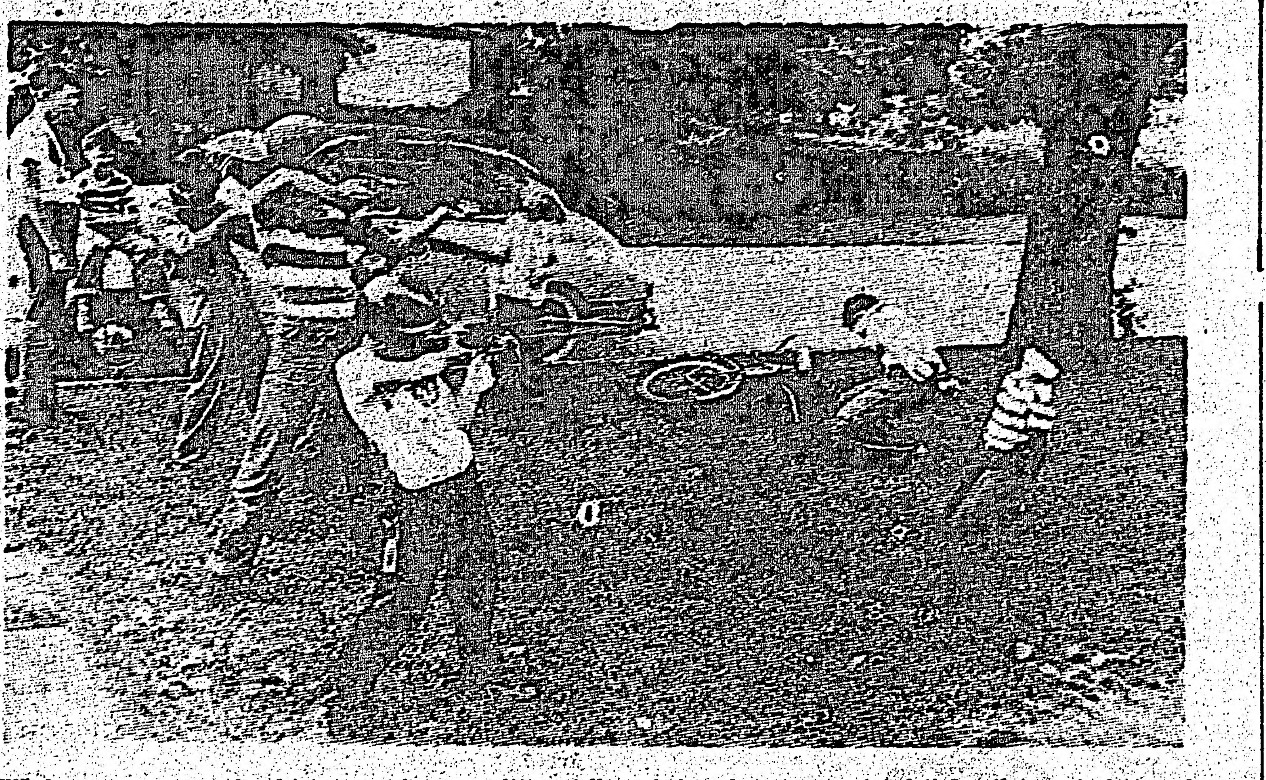

Ylläoleva suorastaan kauhistuttava kuva osoittaa millaiseksi raakuutta ja sotamielialaa lietsovat ala-arvoiset comic-julkaisut kuvillaan ja kertomuksillaan muokkaavat lasten herkät mielet. Kuva on alkuperäinen "lasten leikistä" otettu (pyssyt vain eivät ole ladattuja) ja jäljitellään siinä miten amerikkalaiset ampuvat pohjois-korealaisia. Lukuiset canadalaiset järjestöt, kuten CCF:n, Canadan naisten järjestön ja LPP:n osastot ja ryhmät ovat vaatineet Ottawaa kieltämään sellaiset lasten mieliä raaistavan myrkyn pääsyn Canadaan.

FIL. TRI VÄINÖ KAUKONEN:

Pako kultaisiin kuvitelmiin

Milloin taideteos selitetään kansan yhteiseksi omaisuudeksi, tähän luonnehdintaan sisältyy käsitys, että tekijän erinomaisesta lahjakkuudesta, jopa nerokkuudesta huolimatta kuitenkin yhteisöllisyys tekijöillä sen yhteydessä on huomattavan suuri merkitys. Erityisesti yhteisöllisinä, kollektiivisina, varsinaisen kansanrunouden tuotteet kuitenkin ovat vailla tuota yksilön poikkeuksellisen suureen merkittävyyteen kohoavaa osuutta. Elias Lönnrotin "Kalevalassa" sensijaan molemmat puolet ovat edustettuina harvinaisessa tehokkuudessa ja juuri senvuoksi se kaikkien muitten teosten edellä on Suomen kansan suuri kertova runoelma, kirjallisuutemme kulmakivi.

Viime päivinä on ilmestynyt teos, jonka kansilehdellä on luettavana tähän saakka vain jälkimaailman harvoille kirjallisuutemme teoksille omistama kunniamaininta.[1] Itsestään herää kysymys, onko ilmestynyt uusi kertovien kansanrunojen valikoima vai onko suomalainen kirjallisuus saanut uuden "Kalevalan" taikka eräitten proosakirjallisuutemme klassillisiin teoksiin rinnastettavan yllättävän lisän.

Teoksessa on julkaistu joukko varsinaisia kansanrunoja muistuttavia runoja. Aidoista kansanrunoista "Kirjokannen" runot kuitenkin eroavat siinä suhteessa, että kukaan runonlaulaja ei ole niitä koskaan esittänyt eikä niitä — jotakuta poikkeusta lukuunottamatta — liioin ole ollut olemassa ennen tämän teoksen syntyvaiheita. Ne ovat lähtöisin professori Martti Haavion — runoilija P. Mustapään kaksoispersoonasta; niiden lopullista muotoa on hionut kirjailija Aale Tynni, runoilija-asiantuntemuksellaan ja kieliasua tarkistanut tunnettu oikeakielisyysmies, dosentti Lauri Hakulinen. Runot eivät siten ole aitoja, laulajien esittämiä kansanrunoja ja eivätkä [illegible] tavaa pr[illegible] tilvista l[illegible] pidettävä kansanrunoutemme pohjalta syntyneinä taiderunoina, joiden tekijänoikeus olisi runoilija P. Mustapään.

Minkä vuoksi nämä merkilliset, [illegible]keisiin jakautuvat esitykset ovat syntyneet ja mikä on niiden tarkoitus?

Varsinaisen, vain suullisesti esitetyn ja meillä parin vuosisadan aikana muistiinpanoina talletetun kansanrunouden taiderunoudesta erottava pääominaisuus toisintoisuus on johtanut kuvitelmaan tiettyjen, toisiaan enemmän tai vähemmän muistuttavien suullisten esitysten "yksilökuisuudesta" ja uskoon, että muistiinpanojen keskinäisen vertailun avulla ajattelemalla olisi mahdollista saada selville kuvitellut alkuperäiset muinaiset runot (alkuasut, alkumuodot), siis kertovien runojen kohdalla se todella muinainen eepos, joka Elias Lönnrotilta jäi tavoittamatta. Sen jälkeen kuin on käynyt ilmi, että ainoakaan ns. alkumuoto ei ole osoitettavissa oikeaksi, mutta sensijaan aina tekijänsä subjektiiviseksi tuotteeksi ja runoutena aitojen kansanrunojen uudeksi kirjalliseksi toisinnoksi tai plagiaatiksi, puhe muinaisista suomalaisista runoista historiallisessa mielessä on jäänyt kaikkea tosiasiain tukea vailla olevaksi muinaisen suuruuden kuvitteluksi. Viime vuosien voimakkaan kritiikin seurausta on, että professori Martti Haavio on eri yhteyksissä ilmoittanut suhtautuvansa kriitillisesti alkumuotojen palauttamiseen ja siten krohnilaisen tutkimussuunnan perustehtävästä luopuen lähtenyt etsimään uusia uria.

Tähän suomalaisen kansanrunoudentutkimuksen johtavan edustajan kannanottoon päättynee vuosikymmeniä kestänyt, tavattomasti energiaa vaatinut pyrkimys tieteen nimessä luoda runoteos, joka aitona muinaiseepoksena tai aitojen muinaisten runoelmien kokoelmana voitaisiin asettaa vasta alun toista vuosisataa sitten syntyneen ja Elias Lönnrotin kirjoittaman "Kalevalan" tilalle. Tässä yhteydessä lienee myös saanut ratkaisunsa vuosisatainen kysymys "Kalevalan" aitoudesta: se ei ole aito laulajien suullisesti esittämien kansanrunojen kokoelma, mutta se on aito Elias Lönnrotin kirjoittama teoksena ja se on aito muinaiseepos esteettisessä, mutta ei historiallisessa mielessä.

Professori Martti Haavion luopuessa alkumuotojen tekemisestä runoilija P. Mustapää ei ole voinut suvaita sitä yhä edelleenkin ajankohtaista, kohtalonomaista merkittävyyttä, mikä Elias Lönnrotin suurteoksella on [illegible] kansanrunouden geneettisiä ja esteettisiä probleemeja. Senvuoksi professori Martti Haavio hylätyn krohnilaisen "ennalleenpalauttamisen" selitti toisinaan enemmän tai vähemmän [illegible] suulliset esi[illegible]tämiksi, ja runoilija P. Mustapää julkaisi Elias Lönnrotin juhlavuoden alussa kansanrunouden falsifikaatteja, karkeita muunnoksia, erityisesti huomauttaen: muunnoksia, erityisesti huomauttaen: [illegible]

Sen odottamattoman suuren julkisuuden huomion ja eri tahoilla esitetyn kritiikin johdosta, mikä aiheutui [illegible] professori Martti Haavio [illegible] "Alku[illegible]" "Kalevala", joka hänen mielestään on [illegible] "luonnontuoreena runoelmana". Omassa teoksessaan hän sanoo pyrkineensä antamaan [illegible] kertovan kansanrunojemme yleisestä laadusta ja niiden [illegible] teosten, [illegible] kansanrunoudesta, joiden kimaltelevia siruja hän sanoo Elias Lönnrotin käyttäneen luodakseen suuren kompositionsa. Tämä kaunis ja hyväksyttävä pyrkimys osoittautuu kuitenkin eräiden harhaanjohtavien tietojen ja aidon kansanrunouden, "Kalevalan" perustan, johdonmukaisen vääristelyn takia vain joitain muita pyrkimyksiä peittäväksi verhoksi.

Ilmestymistään lähinnä seuraavina aikoina "Kalevala" käsitettiin ennalleen palautetuksi muinaiseepokseksi ja 1880-luvulta alkaen Elias Lönnrotin enemmän tai vähemmän mekaaniseksi "kokoonpanoksi", joka Lönnrotin lisäysten ja yhdistelyjen takia ei anna oikeata käsitystä otaksutuista muinaisista runoista. Vasta viime vuosina on alettu kiinnittää huomiota siihen, että Elias Lönnrotin persoonallinen luova osuus on aikaisemmin otaksuttua suurempi ja syvällisempi, ja senvuoksi eepoksen luonnehtiminen vain "kokoonpanoksi" riittämätöntä. Mutta tästä huolimatta professori Haavio ilmoittaen "Kalevalan" syntyyn johtaneista vaikuttimista tähdellisimmäksi pyrkimyksen suomenkielisen kirjallisuuden luomiseen selittää: "Aikojen vieriessä Kalevala on yhä ratkaisevammin irroittautui tuosta asemastaan pelkkänä kirjallisuuden merkittävänä tuotteena; se kohosi suorastaan kansalliseksi symboliksi." Tämä on suunnilleen yhtä oikein kuin olisi väittää "Uusi Testamentti" käsitetyn ja edelleen käsitettävän pelkästään maailmankirjallisuuden merkkiteokseksi! Professori Martti Haaviolle "Kalevala" kuitenkin todellisuudessa on — niinkuin hän useita kertoja on tähdentänyt — ennenkaikkea vertauskuva, symboli, jonka hän rinnastaa jopa vain museaalista mielenkiintoa omaaviin unkarilaisten Pyhän Tapanin kruunuun ja skotlantilaisten kruunauskiveen. Tätä taustaa vasten on ymmärrettävissä, että kirjallisuutemme merkkiteos ei hänen myönteisessä mielessä kiinnosta ja että sen syntyyn ja erikoislaatuisuuteen ratkaisevasti vaikuttanutta yhteistekijää — runolaulajia ja heidän esitystensä mukaista alkuperää — pitää professori Haavio ei lainkaan tunnusta. Ja kun näin on, tuskin herää hämmästystä, että hän tosiasioista välittämättä ilmoittaa Elias Lönnrotin muka käyttäneen suuren kompositionin luodakseen "Kirjokannessa" luettavana olevia runoja, joista ainoastaan todellisuudessa ei ole ollut Lönnrotin käytettävissä, ja siten tieteessämme vertaansa etsivällä tavalla pyrkii mitätöimään "Kalevalan" tutkimuksessa tähän mennessä saavutetut tulokset. "Kirjokannen" runot eivät ole "Kalevalan" aineksia ja ne antavat Elias Lönnrotin tuntemasta aidosta kansanrunoudesta nurinkurisen käsityksen. Oleellisia karjalaisen kansanrunouden kieli- ja runo-ominaisuuksia puuttuvasta "Kirjokannesta" saa esim. sen käsityksen, että "Kalevala" olisi lähteiltään karjalaisempi, kun asia todellisuudessa on juuri päin vastoin! Tällaisen — lievästi sanottuna — piittaamattomuuden selitykseksi tuskin voi löytää muuta kuin käsittämättömän karjalaisiin kohdistuvan vastenmielisyyden aiheuttaman sokaistumisen, joka vähäisestä kirkastumisen oireesta huolimatta näyttää johtavan kansanrunouden tutkimuksessamme työläästi korjattaviin vaurioihin.

Jatkoa 5. sivulla

1) KIRJOKANSI. Suomen kansan kertomusrunoutta. Toimittanut Martti Haavio. WSOY 1952.

Suurmurhaaja laskettu lomalle vankeudesta

Bonn. — Englantilaiset miehitysviranomaiset myönsivät entiselle kenttämarsalkka Kesselringille viikon loman, jotta hän voisi vierailla sairaan sukulaisensa luona. Kesselring tuomittiin aikoinaan kuolemaan Italiassa suorittamiensa rikosten vuoksi, mutta on tuomio muutettu elinkautiseksi.

FINNISH STEAM BATHS
56-58 Widmer Street
Toronto, Ontario
MIEHET:
Keskiviikkona ja torstaina 3-12 i.p.
Perjantaina 1-12 i.p.
Lauantaina 1 i.p.-2 a.p.
Sunnuntaina 8 a.p.-1 i.p.
NAISET:
Keskiviikkona ja torstaina 3-12 i.p.
Perjantaina ja lauantaina 1-12 i.p.
PUHELIN EL. 2571

Peter A. Vesa, B.A.
Barrister, Solicitor, Notary
SUOMALAINEN LAKIMIES
GE. 3392
1028 Danforth Ave., Toronto

S.C.A. Urheiluliiton virkailijoiden osoitteet:
Puheenjohtaja: Ake Hunnakko, 90 Neville Park Blvd. Puhelin H.O. 6195, Toronto, Ontario
Sihteeri: Paavo Vaurio, 89 St. Patrick St. Toronto, Ont. Puhelin Elgin 8596
Rahastonhoitaja: Allan Illbury, 488 Brock Ave. Toronto, Ont. Puhelin LL. 1054
Kirjeenvaihto sihteerille. Huomioikaa sihteerin uusi osoite.

KAHVIA Suomeen
VIERAILETTEKO SUOMESSA?
Käykää meillä ostamassa
KAHVIPAKETTINNE
rakkaimmillenne Suomessa.
OLETTEKO CANADASSA?
Me lähetämme 4 paunan
KAHVIPAKETTEJA Suomeen
Hinnat $5.75 ja $6.00
(sisältyen posti- ja pakkauskulut)
Postitoimiston virallinen kuitti lähetetään kaikille pakettien lähettäjille.
People's Tea & Coffee Co.
Puhelin EM-4-7832
266 Queen St. West, Toronto, Ont.

HALUATTEKO OSTAA TALON
TAI MYYDÄ OMANNE?
ANTAKAA MEIDÄN AUTTAA TEITÄ NÄISSÄ ASIOISSA
ARTHUR H. KIVINEN
TORONTO REAL ESTATE BOARDIN JÄSEN
33 Esgore Drive — Puhelin MO. 5464 — Toronto 12, Ontario

S U O M E E N
Paikkoja saatavana Eurooppaan melkein kaikkiin kulkuvuoroihin heinäkuun lopulla tai elokuun alkupuolella.
Me voimme järjestää teidän matkanne Canadasta tai Yhdysvalloista Ruotsin, Englannin tai mannermaan kautta.
Matkustajat joilla ei ole mitään sitä vastaan, että nukkuvat isoissa makuusaleissa, voivat vielä saada paikan M/S Anna Selenissa, joka lähtee heinäkuun 1 p:nä suoraan Helsinkiin ja paluumatka Helsingistä elokuun 8 p:nä. Vähimmäishinnat: yhtäälle päin $160.00, edestakaisin $320.00.
Ruotsin Amerikan Linjalla on kaksi kulkuvuoroa Halifaxista
SYYSKUUN 25 P:NÄ JA JOULUKUUN 11 P:NÄ
jotka poistaa Yhdysvaltain kauttakulkuviisumin tarpeellisuuden.
Tuottaessanne sukulaisen tai ystävän Canadaan järjestämme heidän matkansa täydellisesti etukäteen maksetulla lipulla.
Uudet turistilentojen lippuhinnat tekevät matkustamisen halvaksi jokaiselle, joka haluaa säästää aikaa. Yhtäälle päin Montrealista Helsinkiin $365.00 ja edestakaisin $657.00.
Alkää unhoittako lähettää ystävällenne SAL:n lahjapakettia. Nopea ja tehokas perille toimitus taataan.
Soittakaa tai kirjoittakaa Miss Pontsonille, jos asianne koskee matkustamista ja Mr. Nummiselle vakuutuskysymyksistä. He ovat aina teidän palveluksessanne.
O. K. JOHNSON & CO. LIMITED
• VAKUUTUS- JA MATKUSTUSASIAMIEHET •
697 Bay St., Toronto 2, Ont. — WA. 1403 tai WA. 1588

Pysäyttäkää kylmän aiheuttama yskä

Pysäyttäkää se heti eurooppalaisilla DIANA-TIPOILLA, eurooppalaisen reseptin mukaan tehdyllä lääkkeellä, minkä jokainen henkilö kaikkialla Euroopassa on tuntenut vuosia ja jota on nyt myytävänä teille paikallisessa rohdoskaupassanne.
Muutama tippa DIANAA otettuna joko sokeripalassa tai kuumassa vedessä 4 kertaa päivässä, helpottaa heti KYLMÄN aiheuttamassa itsepintaisessa YSKÄSSÄ, nenäkatarrissa, auttaa parantamaan kipeää kurkkua, kylmää rinnasta, auttaa asthmassa ja henkitorven tulehduksessa, korvakivussa, hammassäryssä ja on erikoisen hyvä kurkun huuhteluaine. Sopii myöskin muihin tarkoituksiin taloudessa. Huomaatte, että eurooppalaiset DIANA-TIPAT ovat löytäneet tiensä useihin koteihin kaikkialla Canadassa erikoisen auttavana lääkkeenä talvella ja kesällä. Canadassa ei ole toista tämänkaltaista lääkettä. Hinta $1.25.

Yhteisen hautausmaan perustaminen Beaver Lakelle on loppuvaiheissaan

Worthington, Ont. — Beaver Laken hautausmaa-asiaa edistänyt toimikunta oli kutsunut koolle yleisen paikkakunnan asukkaiden kokouksen toukok. 30 p. illaksi. Yli 30 henkilöä, etupäässä vanhempaa polvea, oli noudattanut kokouskutsua.

Toimikunnan selostuksesta ilmeni, että se oli tehnyt kaupan V. Hyvärisen kanssa kahdesta eekkeristä uuden maantien varrella ja asutukseenkin nähden sopivalla paikalla. Hinta oli 150 dollaria. Palstan maanmittaus on jo suoritettu, eikä asia kaipaa enää muuta kuin että terveysministeriön edustaja käy paikan tarkastamassa ja hyväksymässä. Kun maan pinta tasataan ja alue aidataan, on asia sitä myöten valmis. Sitten ei tarvitse viimeistä leposijaa muualta etsiä.

Hautausmaan säännöt perustuvat luonnollisestikin uskonvapauteen, että vainajat voidaan haudata sellaisin juhlallisuuksin kuin kukin haluaa. Vanha tapa on, että kun lapsi syntyy niin sille annetaan ensitöiksi nimi. Ehdotan, että tämä hautausmaa nimitettäisiin Beaver Laken Lepolaksi, ellei virallista niin ainakin kansanomaista käyttöä varten.

Alkuvalmistelut kuultiin ja hyväksyttiin. Kustannukset arvioitiin kaikkiaan noin 350 dollariksi. Pitkän keskustelun jälkeen päätettiin yksimielisesti, että varojen kokoon saantia varten ruvetaan etukäteen keräämään maksua hautapaikoista, että perheet tai yksityiset maksaisivat hautausmaan rahastoon viisi dollaria, mikä käsitettäisiin ensimmäiseksi suoritukseksi hautapaikasta. Kokous ei vielä lopullisesti määritellyt hautojen hintoja mutta se tehdään seuraavassa yleisessä kokouksessa, jolloin esitetään myöskin hautausmaan säännöt y.m. asiat yhteisesti hyväksyttäväksi. Näiden viiden dollarin maksujen keräämistä varten valittiin erikoinen komitea. Allekirjoittanut toivoo, kun komitean rahastaja saapuu luoksenne, että jokainen maksaisi silloin tämän summan, että hautausmaa saataisiin lopullisesti omaksemme ja kuntoon.

Kokouksessa valittiin viisihenkinen huoltokomitea (trusteet), jonka nimiin hautausmaa laillistetaan ja joka tulee hoitamaan sitä koskevia asioita. Komiteaan valittiin Vic Juttila, Vic Hyvärinen, Jack Mäki, Urho Harju ja Antero Aalto.

Minusta tuntuu siltä, että me olemme pahasti jääneet jälkeen niistä tehtävistä, jotka olisi pitänyt suorittaa vuosia sitten. Vv. 1914—15 kun Beaver Laken maiden raivaaminen alkoi olimme kaikki samassa asemassa — suunnilleen keski-ikäisiä ja rahattomia, mutta teollisuuden karaisemaa väestöä.

Olisi ollut suotavaa, että jokainen keskuudestamme pois siirtynyt tämän raivaajajoukon jäsen olisi löytänyt lopullisen leposijansa meidän townshipin nurkkauksessa, että he olisivat siellä yhtenä joukkona koska he ovat yhtenä joukkona taistelleet karua luontoa vastaan ja osallistuneet yhteiseen kulttuurityöhön — yhteisin voimin valittaen kaikki uudisasukkaan kärsimykset ja vaikeudet. Jälkiläiset olisivat voineet myöhemmin todeta: Täällä he ovat kaikki!

Mutta kun meillä ei ole ollut alusta lähtien omaa hautausmaata ovat alkuperäiset uudisraivaajat siroteltuina hautausmaihin sinne ja tänne, eikä monellakaan ole minkäänlaista muistomerkkiä haudallaan, mikä edes vähänkään muistuttaisi meitä näistä tämän seudun raivaajista.

Olin äskettäin erällä hautausmaalla. Se oli metsäinen mäki, joka on vesakon ja kanervan vallassa. Sinne lienee haudattu kymmenkunta, mutta piti olla tarkkasilmäinen jos havaitsi sen hautausmaaksi. Kun yksinkertainen ja halpa muistomerkki pystytetään vainajan haudalle niin tuleva sukupolvi löytää omaistensa haudan. Siis kuollessa kivi haudalle vaikkapa vaan sementistä valettu. Se on muisto joka kestää. — T. K.

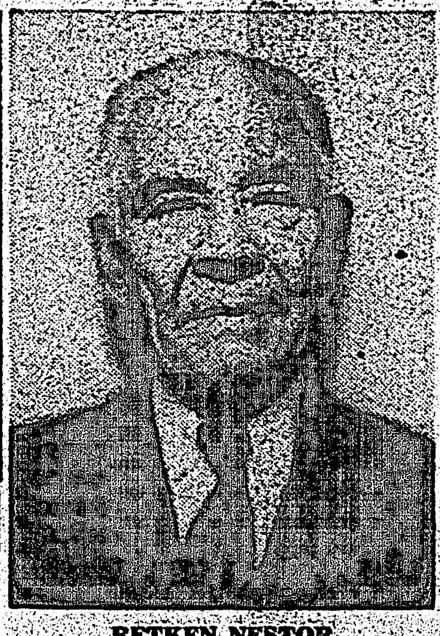

BETREN NESTOR
Perjantaina Montrealissa Suomeen lähteneen, ilmojen halki kulkevan Canadan suomalaisten huviretken vanhin jäsen lienee Karl Lehto Long Branchista, Torontosta. Hän on tämän maan suomalaisten urheilijoiden Nestor, sillä hän oli mukana kun Toronton Yritys perustettiin 1906 ja on sen johdossa ollut pitkän aikaa. Yrityksen kunniajäsen. Kalle ilmoitti matkustavansa Helsinkiin, aivan olympialaiskisojen läheisyyteen. Hänen seuraava syntymäpäivänsä lienee 74:s.

Pako kultaisiin kuv . . .

(Jatkoa 4. sivulta)

Kieltäessään "Laulupuussa" kansanrunouden karjalaisuuden täydellisesti, professori Martti Haavio nyt myöntää todeksi sen, mm. hänen omien teostensa aiheuttaman väitteen, että karjalaisten osuus runojen syntyyn on pyritty kieltämään, ja tämän lisäksi huomauttaa; "De facto Karjalassa on sepitetty runoja; sitä runsaammin kuitenkin jo asutushistoriallisista syistä Länsi-Suomen rintamailla." Näistä vähäisistä myönnytyksistä huolimatta karjalaisen kansanrunouden tutkimuksen painopiste on siirtynyt maamme rajojen ulkopuolelle Neuvostoliittoon, missä Karjalais-Suomalaisen Neuvostotasavallan tutkijat ovat viime vuosina saavuttaneet eräitä hyvin huomattavia tuloksia. Mikäli meikäläinen tutkimus jatkuu professori Haavion viitoittamaan karjalaisuuden kieltävään suuntaan — hänen omissa teoksissaan ei viime vuosina ole ollut viittaustakaan Neuvostoliiton tutkijain teoksiin —, karjalaisen kansanrunouden tieteellisestä tutkimuksesta ei meillä pian voida paljoakaan puhua.

Kokonaisuutena "Kirjokansi" samoinkuin sen edeltäjä "Laulupuukin" on yritys luoda karjalaissävyisen "Kalevalan" ja valtaosaltaan karjalaisen todellisen, laulajien esittämän kansanrunouden tilalle fantastinen kuvitelma runouden "kulta-ajan" tuotteista, yritys, jolla voisi olla myönteistä, merkitystä vain sillä edellytyksellä, että huomattava osa kulttuurimme tähänastisista perustavista tuloksista arvottomina pyyhkäistäisiin olemattomiin.

Uusi rautalöytö Venezuelassa

Caracas, Venezuela. — Uusi rautamalmialue on löydetty Venezuelassa, ilmoitettiin täällä keskiviikkona luotettavista lähteistä.

Uusi löytö on San Isidron vuoristossa. Uudella alueella arvioidaan olevan yli 300,000,000 tonnia malmia.

— Keskiajasta tudorrien aikaan asti, Fowey, Cornwallissa, oli tärkein satama Lounais-Englannissa.

Rakennus- ja puutyöväen liiton tervehdys ja ohjelma

Rakennus, Rakennusaine- ja Puuteollisuustyöläisten Kansainvälisen Liiton sihteeri Aarne Saarinen on lehtemme välityksellä lähettänyt maailman kansainvälisen liiton sydämellisen tervehdyksen rakennusalalla työskenteleville täkäläisille maanmiehillemme ja heidän kauttaan Canadan rakennusteollisuuden työläisille yleensä.

Koska huomattava määrä lehtemme lukijakunnasta työskentelee rakennusteollisuudessa ja kuuluu ammattiliittoihinsa unioihin, ja huomioonottaen sen tosiseikan, että edistysmieliset rakennustyöläiset ovat syvästi kiinnostuneita siihen, mitä heidän ammattitoverinsa toivovat, suunnittelevat ja vaativat kansainvälisessä mittakaavassa, Vapaus julkaisee kolmessa osassa Rakennus-, Rakennusaine- ja Puuteollisuuden Kansainvälisen Liiton viime elokuussa Wienissä hyväksymän vaatimusohjelman, missä kiinnitetään huomiota, ei vain palkkakysymykseen ja työajan lyhentämiseen, sekä oppilaiden ja naisten aseman parantamiseen, vaan myös siihen miten voidaan asuntokurjuus lopettaa ja rakennusteollisuuden työttömyyskurjuus poistaa.

Työttömyyden torjuminen ja asuntokurjuuden poistaminen

Kaikissa kapitalistisissa maissa on rakennustoiminta ja sen laajuus ratkaisevasti riippuvainen yleisistä, talouden järjestelmän olevasta konjunktuurivaihteluista ja — varsinkin pohjoisissa maissa — säävaihteluista.

Kysymys työttömyyden torjumisesta rakennus-, rakennusaine- ja puuteollisuudessa liittyy kiinteästi kysymykseen kaikissa kapitalistisissa maissa vallitsevan asuntopulan poistamiseksi.

Asunnoista, ym. rakennuksista ja laitteista vallitseva puute voidaan poistaa monien eri keinoja käyttäen. Mutta tärkein ja ratkaisevin on se, että yksityisten kapitalistien keinottelu estetään ja rakentaminen, mutta ennen kaikkea rakennustöiden suunnittelu, valvonta ja rahoitus siirretään yhteiskunnallisten elinten haltuun.

Tämän perusvaatimuksen toteuttamisen kautta voidaan toteuttaa myös seuraavat asuntopulan poistamista edistävät vaatimukset:

— pitkällä tähtäimellä laadittu rakennussuunnitelma jokaista kaupunkia, teollisuuskeskusta ja taajaväkistä yhdyskuntaa, sekä maaseutua varten tarkoituksella poistaa asuntopula niin kaupungeissa, koululaista, sairaaloista ym. rakennuksista vallitseva puute,

— yhteiskunnan taholta tapahtuva riittävä rahoitus suunnitelman toteuttamiseksi korottomien tai erittäin halpakorkoisten ja pitkäaikaisten lainojen avulla,

— rakennustuotannon koneellistaminen ja rationalisoiminen sekä rakennusosien standardisoiminen,

— sääsuhteista johtuva rakennustöiden kausiluontoisuus on poistettava ottamalla käytäntöön uusia, rakenteluun talvikaudella soveltuvia työmenetelmiä, kuten Neuvostoliitossa ja kansandemokraattisissa maissa on tapahtunut,

— paljastettava kartellisopimukset rakennusaineteollisuudessa, joiden avulla kapitalistit ylläpitävät rakennustarvikkeiden puutettavia korkeita hintoja, yhdistämällä rakennus- ja puuteollisuuden pienyrittäjät taisteluun työläisten ja asunnontarvitsijain laajojen joukkojen kanssa suuryrittäjiä ja monopoleja vastaan,

— työttömyyden poistamiseksi on vaadittava myös toimenpiteitä yleishyödyllisten rakennustöiden järjestämiseksi sotavarustustöiden kustannuksella. Sitävastoin on vastustettava ja taisteltava niiden jatkamista, mikäli ne ovat tarkoitettuja sotilaallisiin käyttöön.

Sosiaalisen lainsäädännön ja työturvallisuuden kehittäminen

1. Sosiaalivakuutus

Missään kapitalistisessa maassa työläisille ei ole luotu täydellistä turvaa työttömyyden, työkyvyttömyyden ja vanhuuden varalta. Tämä epäkohta rasittaa erityisesti lyhytaikaisten työsuhteiden varassa ja jatkuvan työttömyysuhan alaisina eläviä rakennustyöläisiä. Nykyisten puutteellisten ja rajoitettujen sosiaalisten lainsäädäntötoimenpiteiden ja työehtosopimuksilla vahvistettujen vähäisten sosiaalisten etujen tilalle on saatava kaikissa maissa

— yleinen sosiaalivakuutus, joka luo riittävän toimeentulon mahdollisuuden ja turvallisuuden jokaiselle työläiselle ja työläisperheille työttömyyden, sairauden ja vanhuuden aikana.

2. Tapaturmien torjunta

Rakennus- ja puuteollisuudessa työskentelevät työläiset ovat kaikkein suurimmassa määrässä alttiina työstä johtuville tapaturmille, jotka lisäksi ovat usein vaikealaatuisia ja kuolemaan johtavia. Ei siis riitä, että tapaturmasta johtuvan pakollisen työttömyyden varalta luodaan sosiaalivakuutus, vaan on myös kiinnitettävä viranomaisten, työnantajain ja työläisten huomiota työturvallisuuteen ja vaadittava tehokkaita toimenpiteitä tapaturmien ehkäisemiseksi. Tällaisina toimenpiteinä tulevat kysymykseen:

— lainsäädäntö, jossa yksityiskohtaisesti määritellään pakolliset toimenpiteet tapaturmien ehkäisemiseksi, samoinkuin rangaistukset laiminlyönneistä ja rikkomuksista,

— rakennus- ja puuteollisuutta varten erikseen laaditut järjestyssäännöt, jotka sisältävät määräyksiä mm. telineiden rakenteista, kantokyvystä, mitoista jne, sekä erilaisista suojalaitteista, joiden tarpeellisuuden käytäntö on osoittanut, erilaisten nostolaitteiden kunnosta ja sijoituksesta, räjähdysaineiden käytöstä ja varastoinnista, henkilökohtaisista suojapuvuista ja -laitteista ym.

— lainsäädäntöä ja järjestysohjeita valvova valtion ammattientarkastus,

— ammatillisten järjestöjen asettamat luottamusmiehet tai erityiset työturvallisuusasiamiehet, joilla on täysin riittävät valtuudet puuttua epäkohtiin ja saattaa työnantajat vastuuseen ja rangaistaviksi mahdollisista laiminlyönneistä,

— tehokas valistustyö tapaturmien ehkäisemiseksi.

3. Ammattitautien torjunta

Suoranaiset tapaturmat muodostavat vain yhden osan työstä johtuvasta työkyvyttömyydestä. Toisen osan muodostavat myrkylliset tai muut terveydelle vahingolliset aineet.

Ammattitautien ehkäisemiseksi on ryhdyttävä seuraaviin toimenpiteisiin:

— määräajoin tapahtuva työläisten pakollinen ja maksuton lääkärintarkastus sellaisissa teollisuuslaitoksissa, joissa työläiset ovat silikoosivaaran alaisia,

— pölyn poistaminen työhuoneista ja tehdassaleista tehokkaiden ja tarkoituksenmukaisten imurien ym. keinojen avulla,

— ulkoilmassa pölynsuodattamien käyttö, milloin pölyä syntyy runsaammin, (elvennakkauksessa ilmapaineella toimivien ns. tasovasaroiden käytössä)

— erittäin myrkyllisten maalialneiden käytön kieltäminen tai rajoittaminen,

— ammattitauteja ja niiden ehkäisemistä koskevien tutkimustöiden kaikinpuolinen edistäminen työnantajain ja valtion varoilla,

Määrätyille ammattitaudeille erityisen alttiina oleville työläisille on luotava mahdollisuus muuttaa ammattia.

Kaikki ammattitaudit on rinnastettava työssä sattuneisiin tapaturmiin ja turvattava työläisille samoin perustein toimeentulo sairauden aikana.

4. Työajan lyhentäminen

Ammattiyhdistysliikkeen eräisiin oleellisimpiin tehtäviin on aina kuulunut työajan rajoittaminen mahdollisimman lyhyeen, sillä palkan ja työtehon ohella työajan pituus määrää työvoiman riistön laajuuden.

Yhdenmukaisesti MAL:n päämäärien kanssa on vaadittava:

— rakennus-, rakennusaine- ja puuteollisuudessa 40-tuntisen työviikon käytäntöön ottamista, ensisijaisesti niissä maissa, joissa vallitsee työttömyyttä,

— että lyhennetty työaika ensivaiheessa turvataan työehtosopimuksilla siihen mennessä, kunnes lyhennetty työaika saadaan yleistymään, jolloin se on turvattava lainsäädännöllä,

— että tunti- ja urakkapalkkoja korotetaan vähintäin samassa suhteessa kuin työaika on lyhentynyt ja siten turvataan vähintäin sama viikko-, kuukausi- ja vuosiansio kuin minkä työläiset sitä ennen ovat saaneet.

5. Vuosilomat ja niiden pidentäminen

Monissa kapitalistisissa maissa rakennustyöläisten vuosilomat ovat vain muodollisia. Niissä maissa, joissa rakennustoiminta keskittyy lämpimään kesäkauteen, eivät rakennustyöläiset voi viettää lomaa vuoden kauneimpana aikana, vaan saavat tyytyä pelkkään vuosilomakorvaukseen, joka useimmissa tapauksissa tulee alhaisen palkkatason johdosta käytetyksi muuhun kuin loman pitämiseen. Takapajuisimmissa maissa ei ole edes muodollistakaan lomaoikeutta.

Rakennus-, rakennusaine- ja puuteollisuuden työläisten on saatava kaikissa maissa saman pituinen vuosiloma täydellä palkalla. Tähän perustuen Liitto vaatii;

— että alan työläisille kaikissa maissa taataan työn raskaudesta ja sen terveydelle aiheuttamasta vaarasta riippuen vähintäin 2—4 viikon vuosiloma täydellä palkalla ja,

— että ryhdytään sellaisiin järjestelyihin, joiden kautta voidaan poistaa työsuhteiden lyhytaikaisuudesta ja kausivaihtelusta tähän asti johtuneet esteet loman viettämiselle siten, että se edistäisi työläisten terveyttä ja työkykyä

(Jatkuu)

Kansainvälistä lastenp. vietettiin Port Arthurissa

Port Arthur. — Kesäk. 1 pnä Minnesota Parkissa pidettyyn kansainvälisen lastenpäivän tilaisuuteen osallistui yli 250 tyttöä ja poikaa, jotka nauttivat Canadan naisten kongressin Järvienpään osaston järjestämästä ohjelmasta. Urheilua ja leikkejä johti miss Anne Wiwcharuk ym. Niiden aikana voitti AUUC:n Port Arthurin poikien joukkue baseballpelin Fort Williamin poikia vastaan. Tytöille ja pojille jaettiin lukuisia palkintoja kisailustaan.

Lapset muodostivat ystävyyden ketjun mikä ulottui miltei koko puiston ympäri ja kuulivat kun kymmenvuotias Lynne Williams luki kilpakirjoituksensa aiheesta "Miksi minä haluan ystävyyden vallitsevan maailman lasten kesken?" Nuori puhuja kysyi kuulijoiltaan: "Oletteko koskaan kuulleet ystävyydestä", ja ryhtyi sen jälkeen selostamaan mitä sillä tarkoitetaan. Näin nuoreksi puhujaksi esitti Lynne innoittavan ystävyyden sanoman. Kaikille 14 vuotta nuoremmille lapsille tarjoiltiin kuumia koiria, poppia ja jäätelöä.

Tilaisuudessa suoritettiin myöskin lyhyt hetken innostuksesta esitetty ohjelma, mikä käsitti lausuntoa, laulua, soittoa ja lukemista. Miss Anne Pozihun johti lasten yhteislauhua, joka käsitti sellaisia lauluja kuin "We're for Peace", "The Blue Tail Fly" ja "Childens Peace Song".

Vick Blom kuoli Finlandissa 74 vuoden vanhana

Finland. — Tämän paikkakunnan toiminnassa ei ole suuria kehumisia, sillä hiljaista se tahtoo olla. Kun meillä viimeksi piti olla osaston kokous, niin jouduttiin se peruuttamaan kun jäseniä oli liian vähän paikalla. Olikohan se merkkinä siitä, että kesäloma on jo alkanut. Kesäloman ottamiseen ei meillä kuitenkaan olisi oikein aikaa.

Tämä sateinen Rainy Riverin piiri näyttää nyt täydellisesti muuttuneen, sillä tähän mennessä ei koko kesänä ole vielä ollut yhtään kunnon sadetta. Sensijaan on ollut jatkuvasti yöpakkasia, joten maa on ollut kuurassa melkein joka aamu.

Vick Blom, yksi tämän paikkakunnan vanhimpia asukkaita, saatettiin sinne mistä ei ole paluuta. Hänet kätkettiin hautausmaahan suuren sukulais- ja tuttavajoukon saattamana. Vainaja ehti näitä tämän paikkakunnan vesakkoja kahlata jo noin 40 vuotta. Hän saapui näille main v.1911 ja osallistui mm. SJ:n osaston perustamiseen, samoin osuuskaupan perustamiseen. Hän oli vakinainen Vapaus-lehden tilaaja ja yleensä ahkera seuraamaan yleismaailmallisia tapahtumia. Ikää hänellä oli 74 vuotta.

Vainajaa jäivät lähinnä suremaan elämäntoveri, neljä tytärtä ja neljä vävyä, 9 lastenlasta ja laaja sukulais- ja tuttavapiiri täällä ja Suomessa. Kepeät mullat haudallesi, kunnon toveri! — Valittu.

Kesätoiminnan avajaisjuhla Soossa 22 pnä

Sault Ste. Marie. — Pitääpä taas vähän tiedoittaa maailmalle näistä meidän soolaisten riennoista. Viimeksi pidetyssä osaston kokouksessa ilmeni, että kesän tultua tullaan toimimaan pääasiassa Allan Lakella. Siellä pidetään avajaisjuhlat t. k. 22 pnä. Ne järjestetään osaston ja urheiluseuran yhteisillä voimilla.

Päivällä siellä urheillaan, voimistellaan ja mitä kaikkea siellä tehtäneekään, sen näkee sitten siellä. Ravintola on kaikkien käytettäyissä, joten senkin puolesta voi sinne huoleti saapua viettämään virkistävän päivän kauniin järven rannalla. Illan tullen pistetään kuulemma jalalla kiperästi hyvän soiton tahdissa. Ottakaahan tämä huomioon ja saapukaa oikein suurella joukolla.

Johtokunnan kokouksessa keskusteltiin haalin maalauksesta kesän aikana. Päätökseksi tuli, että yritetään saada se suoritetuksi talkootyönä. Näin menetellen säästämme huomattavat maalarimaksut valistusahjomme kaunistuksessa. Käykäämme siis joukolla tekemässä muutama tunti työtä. Tieto siitä milloin työt aloitetaan annetaan myöhemmin.

Kuoleman viikatemieskin on taas vieraillut joukossamme, vieden tällä kerralla mukanaan osastomme aktiivisen toimihenkilön Eliina Lindin.

Olympiakuume on raivonnut täälläkin ja pahimmin se on tarttunut naisiin. Niitä se on vienyt mukanaan suuren joukon, joten miehiä odottaa rauhallinen kesä.

Vielä pitää huomauttaa, että osaston kokoukset pidetään joka kahden viikon päästä. Seuraava kokous on t.k. 17 pnä kello 9 ip. omalla haalilla. Muistakaahan silloin saapua. — Se 1.

Toronton Tarmolan tansseissa on hauskaa kaikille

Toronto. — "Täällähän on sellainen ihana maan ja metsän tuoksu kuin oli kotona Suomessa", jutteli eräs kaunis Suomesta tullut tyttö Toronton Tarmolan tansseissa, haitaripa rikko, viulu ja saksofonitauksin aikana. Samanlainen tyytyväisyys loisti kaikkien kasvoilta näissä onnistuneissa tansseissa.

Nämä tällaiset tanssit tulevat jatkumaan ja mahdollisesti vielä suuremmalla osanotolla. Siihen on mainiot edellytykset, koska on hyvä soitto, ravintola ja sauna, jotka antavat mitä parhaan palveluksen ja terveellisen virkistyksen raatajille.

— Kevät.

Brittiläinen sotilas tapettu Egyptissä

Fayid, Egypti. — Brittiläinen kersantti puukotettiin kuoliaaksi täällä markkinapaikalla tiistaina. Hänen ruumiinsa löydettiin keskiviikkoaamuna läheltä markkinapaikkaa.

Maanviljelyskoneiden LOPPUUNMYYNTI
• Aivan uusia
• Vähän kaupassa kuluneita
1—No. 30 Massey Harris TRAKTORI tavall. $2100 Nyt $1795
1—PONY TRAKTORI tavall. $1075 Nyt $995
1—No. 20A traktorin Kiekko siemenkone tavall. $470 Nyt $395
1—No. 5 Kiekko siemenkone tavall. $395 Nyt $275
1—No. 9 SEPARAATTORI tavall. $95 Nyt $69.50
1—No. 8 SEPARAATTORI tavall. $58.00 Nyt $49.50
3—No. 14 Jousi ÄESTÄ tavall. $72.00 Nyt $59.50
ERIKOISUUS 20% ALENNUKSELLA Massey Harris pyykkikoneita ja painovesilaitteita
STANDARD HARDWARE
Lauri Hill, omistaja
254 Hazel St. Sudbury Puhelin 7-7056 Ontario
(3-5-7)

Aikoville autojen ja kuorma-autojen OSTAJILLE!
Kääntykää suomea puhuvan myyjämme puoleen
PERCY COOMBS
on aina valmis auttamaan teitä ja antamaan teille hyvän palveluksen.
International kuorma-autoja
PIDETTY-KUORMA-AJURIEN KESKUUDESSA
HENRY J
SE TALOUDELLINEN HENKILÖAUTO
KAISER
LOISTOAUTOJA
KÄYTETTYJÄ AUTOJA JA TROKEJA
A & W MOTORS
Henry J ja Kaiser autoja
International Trokeja
Puhelin 3-7101
173 Larch St., Sudbury
(3-5-7)

Ilmoitus!
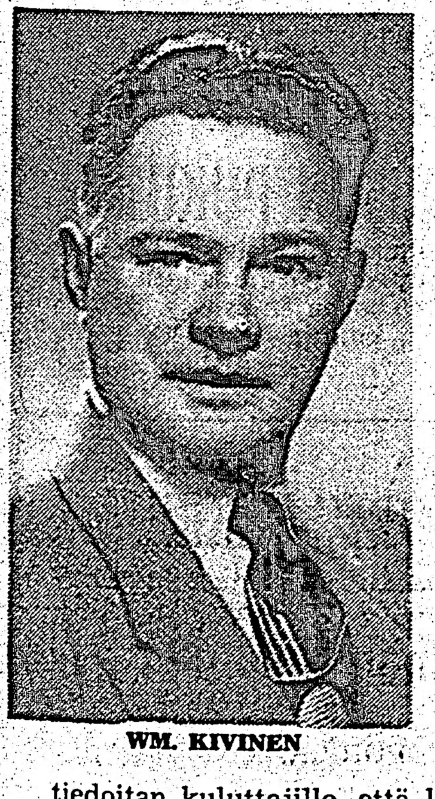
WM. KIVINEN
TÄTEN ILMOITAN ETTÄ OLEN NYT ENTISEN KULUTTAJAT RUOKALAN OMISTAJA
tiedoitan kuluttajille, että liikkeemme ammattitaitoinen "chef" BERT LOGAN valmistaa
MAUKKAAT ATERIAMME
ja ystävälliset tarjoilijamme antaa teille
NOPEAN PALVELUKSEN
"PARAS RUOKAILU PAIKKA"
Sulkeudumme suosioonne
Consumers Restaurant
104 Elm St. W. Sudbury

Sudbury Footwear
Ensiluokkainen kenkien korjaamo
E. LATVALA
21 Larch — King Edward rakn.

J. Halonen, N.D., D.C.
LUONNONLÄÄKÄRI
189 Pine St. Sudbury

SUDBURY CLINIC
Lääkärit ja kirurgit
DR. S. S. POLACK
DR. R. M. THOMSON
DR. I. W. DAVIDSON
DR. J. M. TAUBE
DR. P. R. FYFE
Hammaslääkärit
DR. I. G. POLACK
DR. L. N. HOBBS
Suomalainen tulkki
130 Elm St. E., puh. 3-0811, Sudbury

Hääkukkavihkoja
— KUKKAKIMPPUJA —
PUHELIN 5-5341
MANHATTAN FLORIST
23 Durham St. N. Sudbury, Ont.

Tarkistuttakaa silmänne
Frank R. Block R.O.
Optometristiltä
KOHTUULLISET MAKSUT
HUONE 410 — Mackey rakennus
PUH. 4-4014 DURHAM N.

LÄÄKÄRI JA KIRURGI
DR. L. HOOEY
Puh. 7-7355 Kotiin 6-6729
Medical Arts rakennuksessa
260 Cedar St., Sudbury

LAATU POLTTOAINEITA
Kuuluisaa C.I.L. maalia ja vernissaa
Puh. 6-6433
EMPIRE COAL & LUMBER CO. LIMITED
54 Elm W. Sudbury

KUULKAAS!
VOITTE AINA LÖYTÄÄ MONIPUOLISEN VARASTON LAATUHUONEKALUJA KAUPASTAMME.
EINO AHONEN SUOMALAINEN MYYJÄMME MIELIHYVÄLLÄ PALVELEE TEITÄ
Bannon Bros. Limited
Laatujen talo.
Durham St. S. Puh. 4-4243 Sudbury

EDWARDSISSA
on nyt varastossa
McClary SÄHKÖHELLOJA
Tässä on kuvattuna ja selostettuna yksi niistä monista malleista mitä meillä on nyt varastossa. Kehoitamme teitä käymään katsomassa näitä kauniita ja pitkäikäisiä helloja joiden nimi jo puhuu itse puolestaan.

MALLI 25-51 STANDARD
Siro virtaviivainen malli, ja viimeisin helloуunien erikoisesti ... Automaattinen uunin kuumuuden kontrolli ...
Paahtaja savuttoman halstarin kanssa, helposti puhdistettava lämmitysuuni. Kaksi varastolaatikkoa. Valkoinen Tetnium-emalinen päällystys. Uunin koko 16"x20"x12½". Ottaa 40"x26¾" lattian pinta-alaa. HINTA... $325.00
Edwards
SUDBURY LIMITED
Taloudellinen rauta- ja taloustarvikkeiden osastokauppa
69 Elm St. W. Puh. 8-8366 Sudbury

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

FARMI MYYTÄVÄNÄ
180 EEKKERIN FARMI MYYTÄvänä. Viljeltyä maata noin 30 eek. Uudet rakennukset, asuinrakennus 24x30, kuusi huonetta, kellari, keskuslämmitys, sähkö, navetta 12 lehmälle 30x40, Kuusi päätä karjaa, farmikalustoa, autotractor-traktori, äes, tiimin niittokone ym. Halkometsää noin 1,000 koordia. Puolitoista mailia Whitefishin asemalta, Lake Penagen tien varrella. Oscar Setälä, R.R. 1, Whitefish, Ont. (7-12-17)

HALUTAAN VUOKRATA
KAKSI VANHEMPAA IHMISTÄ HAluaa vuokrata kahden huoneen apartmentin tk. 18 päivään mennessä. Kirjoittakaa osoitteella: Hendrikson, 689 Regent S. S., Sudbury, Ont. (7-10-12)

HALUTAAN OSTAA
HYVÄNKUNTOINEN YHDEN HEvosen niittokone. Antakaa tietää osoitteella: A. Wiita, Wahnapitae, Ont. (7-10-12)

SUOMALAINEN PUUSEPPÄ LIIKE
Teemme ikkunoita, ovia, keittiökaappeja ja kaikkia puutyötä.
HILLSIDE WOOD CRAFT
79 Regent St. N. Puh. 7-7438
Sudbury, Ontario

Dr. John W. Haddad
LAAKÄRI JA KIRURGI
Puhelimet: Konttori 4-4303
Kotiin 3-1232
Huone 201 — 67 Elm St. E.
Regent Theatre Building

KOKEILKAA
2-WAY
JUOMAA
Hyvää yksin tai seurassa
THE SUPERIOR BEVERAGE CO.
PUHELIN 4-4313
305 Albinson St. Sudbury

Pidentäkää kenkienne ikää KORJAUTTAMALLA ne ajoissa luotettavassa korjaamossamme
Maki Shoe Repair
SUOMALAINEN SUUTARI
116 Elm St. East
Apteekin alla
Sudbury, Ontario

JAMES H. DAVEY
KOKSIA - KOLIA - PUITA
Parhaimpaa öljyttyä strokeri-kolia
PUHELIN 5-5647
177 Kathleen St. W. Sudbury

NASH, AUSTIN JA WILLYS
AUTOJA — JEEPS
REO JA WILLYS TROKEJA
LEADER TRAKTOREITA
JACK'S AUTO SERVICE
633 Lorne St. Sudbury

SUOMEEN LENTÄMÄLLÄ
● Olemme saaneet lisäpaikkoja meidän ryhmälentoon, New Yorkista heinäk. 13 pnä. Edestakaisin New Yorkista $666.00. (Paluu saatavissa jälkeen sysk. 15 päivä)
● Matkatoimistomme johtaja mr. Ritari, joka henkilökohtaisesti johtaa heinäk. 13 pnä ryhmälennon Helsinkiin, on tehnyt jo lentomatkaa Suomeen viimeisen neljän vuoden aikana. Ei ole myöhäistä yhtyä tähän lentoon.
● Jos olette aikeissa matkustaa Suomeen tänä syksynä, sallikaa meidän huolehtia kaikista matkajärjestelyistänne.
● Järjestämme matkat sukulaisillemme Suomesta tänne, joko laivalla tai lentoteitse.
KIRJOITTAKAA, SÄHKÖTTÄKÄÄ tai SOITTAKAA YHTYMÄTTÄ
RITARI TRAVEL AGENCY
49 CEDAR STREET SUDBURY, ONT. PUHELIN 5-5685
Edustamme laivalinjoja, lentolinjoja, hotelleja ja huvimatkoja.

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Seitsemän veljestä — harjoitus tiistaina klo 7.30 Finnish-haalilla.

Työn Puiston komitean kokous tiistaina klo 7.30 Finnish-haalilla.

Beaver Laken naisten kerhoon torstaina

Beave Laken naisten kerhon kokous pidetään Allina Poikkimäen kodissa ensi torstaina tk. 12 pnä. Muistakaahan saapua kokoukseen.

Sunnuntaina tk. 15 pnä on lasten piknikki Svanin rannassa klo 1 päivällä. Muistakaapa lapset saapua piknikkiin ja samoin myös aikuisetkin. Ravintolaan on varattu kaikenlaista hyvää, että ei tule nälkä. Virkistykseksi voidaan sitten vielä uida. — S.

Lähtee 3 kuukauden vierailulle Suomeen

Lähes 40 vuoden ajan yhtä mittaa Sudburyssa asunut Hisko Kauhanen, joka arvelee olevansa pisimmän ajan yhtä mittaa kaupungissa ollut suomalainen, lähtee ensi tiistaina Montrealista kolmen kuukauden vierailulle Suomeen. Hisko saapui ensi kerran Sudburyyn vuonna 1910 ja uudelleen 1913, jonka jälkeen hän on asunut alituisesti täällä ja tehnyt räätälintöitä. Hän lähtee matkaan lentokoneella ja aikoo viipyä lyhyen ajan Helsingissä, jonka jälkeen hän lähtee vierailemaan sukulaisissa Kuopiossa, Leppävirroilla ym. palkoin Savoa. Onnea matkaan!

High-koulun oppilaskunnan rajoittaminen

Sudburyn High-koulun tilanahtaus, joka vallitsee sen johdosta, että uusi koulurakennus suunniteltiin riittämättömäksi, johtanee kaupungin ulkopuolelta kouluun otettavien oppilaiden lukumäärän rajoittamiseen.

Asiasta keskusteltiin tällä viikolla pidetyssä koulun johtokunnan kokouksessa mutta lopullisen päätöksen tekeminen jätettiin ensi syksyyn, jolloin on tiedossa miten paljon oppilaita pyrkii kouluun.

Puute nikkelistä

Yhdysvaltain kansallisen tuotantohallinnon apulaisjohtaja Ernest Hergenrother sanoi tällä viikolla Atlantic Cityssä, että nikkelin kysyntä on kaksinkertainen tarjontaan verrattuna. Hän sanoi olevan toiveita tilanteen korjaantumisesta ensi vuonna kun Kuuban, Canadan ja Kaledonian uudet nikkelikaivannot rupeavat tuottamaan. Hän sanoi sellaisista erikoisteräksen valmistukseen tarvittavista metalleista kuin koboltti, kolumbium, tantalum ja molybdenum, olevan myöskin puutetta.

SUDBURY CAB
24-TUNNIN PALVELUS
Soittakaa: 4-4311 tai 8-8877
Kaikki matkustajat vakuutettu
99 Elm St. West, Sudbury, Ont.

Pat's Barber Shop
MYÖS SUOMALAINEN PARTURI
98 Elm St. W. Sudbury
Vapauden vieressä

Kuvamme esittää ryhmän niistä Suomeen matkustajista, jotka lähtivät torstai-iltana Sudburysta Montrealiin, josta he lähtivät perjantaina lentokoneella Lontoon kautta Suomeen. Miesten rivissä vasemmalta oikealle ovat A. Ruohonen Port Arthurista, V. Rintamäki Copper Cliffistä, Lauri Salo Estairesta, Anton Kaisla Sudburysta, P. Tuominen Port Arthurista, Väinö Laine ja retken johtaja E. Suksi Sudburysta. Naisten joukossa vasemmalta oikealle on ensimmäisenä mrs. V. Marjamäki, joka oli tullut saattamaan miestään, Hilda Seppälä Copper Cliffistä, Hilma Valli Sudburysta, Hulda Johnson Creighton Mineltä, Ester Jouppi Lockerbystä, Tilda Santala Waters townshipista, Sofia Pöntiö ja Anni Kannisto Lockerbystä, Ida Mäkelä Waters towshipista, Hilma Mäki Lockerbystä ja Katri Korpi Sudburysta. Huvimatkaan osallistuu kaikkiaan 60 henkilöä, aina Vancouverista saakka. Retki on järjestetty Vapauden matkailutoimiston johdolla ja kaikki siihen osallistuvat palaavat takaisin lentokoneella muutama päivä olympialaiskisojen päättymisen jälkeen.

Sovittelija tulee Sudburyyn ensi maanantaina

Torstaina pidetyissä Mine-Mill-union Sudburyn seudun jäsenistön kokouksissa ilmoitettiin, että maakunnan työministeri on nimittänyt A. C. Dennisin sovittelijaksi Incon ja union väliseen työehtosopimusriitaan, jota koskevat neuvottelut joutuivat umpikujaan sen jälkeen kun Inco oli tarjonnut ainoastaan kahden sentin yleisen korotuksen tuntipalkkoihin, edellyttäen samalla kahden vuoden sopimusta. Mr. Dennis saapunee tänne maanantaina ja yrittää saada kummankin riitapuolen uusiin neuvotteluihin.

Kokouksissa puhui UE:n sihteeri George Harris Torontosta niiden rikoslain muutosten johdosta, joita hallitus on ehdottanut tehtäväksi mainitun lain maanpetospykälliin. Nämä muutokset ovat niin julkeita, että unioiden jäsenet voidaan niiden perusteella tuomita lakon johdosta raskaisiin maanpetosrangaistuksiin ja maanpetoskäsitettä yritetään laajentaa siinä määrin, että hallituksen ulkopolitiikan vastustaminenkin voidaan käsittää maanpetokseksi, josta voidaan mätkiä rangaistukset, sanoi puhuja.

Tämän lakiehdotuksen (H-8) johdosta jaettiin kokouksiin osallistuneille protestikortteja, joita allekirjoitettiin suuret määrät kokouksen aikana ja sen jälkeen.

647,100 dollarin rakennusluvat on annettu toukokuussa

Kaupungin rakennustarkastaja on ilmoittanut, että toukokuussa myönnettiin 125 rakennuslupaa, joiden yhteinen arvo oli 647,100 dollaria ja että tänä vuonna kaupungissa myönnettyjen rakennuslupien yhteinen arvo 1,570,750 dollaria. Koska viime vuoden viiden ensimmäisen kuukauden aikana myönnettyjen lupien arvo oli 1,367,475 dollaria, näyttää rakennustoiminta pysyvän, ainakin tähänastisten tiedoista päättäen viimevuotisella tasolla.

Myönnettyjen rakennuslupien joukossa mainittiin mm. että W. Rönkä, 505 Melvin ave., on saanut luvan 7,000 dollarin arvoisen asunnon rakennuttamiseen.

Neelon-Garson-kunta saa 102,738 dollaria kaivantoveroista

Tällä viikolla ilmoitettiin Neelon-Garson-kunnan saavan entistä suuremman osuuden maakunnan perimistä kaivantoveroista tuotanto siinä suhteessa kuin kunnan alueella kaivanto sijaitsee kunnan alueella. Kunnan osuuden niistä veroista ilmoitetaan tänä vuonna olevan 102,738 dollaria, josta Garsonin kansakoulupiiri saa 32,206 dollaria, 2,414 dollaria käytetään kunnan kansakoulujen opettajain palkkoihin ja loput 68,118 käytetään kunnan yleisiin menoihin.

Viime vuonna käytettiin näistä kaivantoveroista kunnan yleisiin menoihin 44,495 dollaria ja veronmaksajilta perittiin samaan tarkoitukseen 43,792 dollaria.

"Nuori kaupunki"

Maakunnan tilastot syntyneisyydestä ja kuolevaisuudesta osoittavat Sudburyn olleen tämän vuoden ensimmäisen neljänneksen aikana maakunnan nuorimman kaupungin, jossa oli runsaammin syntyneitä ja vähemmän kuolleita kuin missään muualla maakunnassa. Nikkelialueella oli syntyneitä 36.5 ja kuolleita 7.1 kutakin tuhatta asukasta kohden.

TILATKAA VAPAUS!

60 hengen retkikunta ilmojen halki Suomeen

Canadan suomalaisten matkailuhistorian suurin retkikunta lähti perjantaina Montrealista kaksi kuukautta kestävälle huvimatkalle Suomeen

Satakaupoin Sudburyn seudun suomalaista kansaa oli kerääntynyt torstai-iltana CPR:n asemalle Sudburyssa saattamaan niitä 25 Sudburyn ja Soon seudun suomalaista asukasta, jotka lähtivät Montrealin junalla Suomea kohden. Matkaan lähteneet muodostivat osan siitä 60 henkeä käsittävästä huvimatkajoukosta, joka lähti eilen (perjantaina) Vapauden matkailutoimiston vuokraamalla 70 hengen kantoisella Stratocruiser-koneella Donvalin ilmailuasemalta Montrealista Suomeen, jossa huvimatkailijat viipyvät noin kahden kuukauden ajan. Retken johtajana toimii Vapauden matkailutoimiston johtaja E. Suksi.

Aikataulujen mukaan saapui tämä olympialaiskesän retkikunta tänä aamuna Lontooseen, josta matkustajat jaettiin kahteen lentokoneeseen, joista toinen lähti Poriin ja toinen Helsinkiin, kummatkin saapuen perille vielä tänään.

Matkustajaluettelon mukaan osallistui tähän retkikuntaan Sudburyn seudulta seuraavat: Katri Korpi, Hilja ja Anton Kaisla, Väinö Laine, Frank Tommila, Hilma Valli ja E. Suksi Sudburysta; Sofia Pöntiö, Ester Jouppi, Anna Kannisto, Sandra Mäki, Hilma Mäki ja Laimi Niemi Lockerbystä; Vilho Marjamäki ja Laina Tolppanen Long Lakelta; Hulda Johnson Creighton Mineltä; Kalle ja Elna Lehtinen Ramseystä; Ida Mäkelä ja Tilda Santala Waterskunnasta; Valentin Rintamäki ja Hilma Seppälä Copper Cliffistä; Lauri Salo Estairesta; Hulda Pihlaja Wabosista ja Aili Simonen Soosta.

Torontolaisia edustivat tässä retkikunnassa Karl Lehto Long Branchista, Victor Lekander, Lauri ja Elvi Penttinen Willowdalesta, Elsa Romanoff, Niilo Saukkonen, Paula Narja, Helmi Välkki ja Hilja Jaakkola.

Port Arthurista olivat John Ikola, Matti Järvi, Armas Ruohonen, Paavo Tuominen, Jalmar Lampainen ja Jenny Noone. Port Arthurin läheisyydestä osallistui Lauri ja Maria Halonen Schreiberista, Sylvia Lustila Nipigonista, Victor ja Aili Norgord Nolalusta.

Maan kaukaisemmalta ääreltä osallistuivat matkaan Antti Ranta Vancouverista, Niilo Dahl Solsquästa, B. C., Gust Putula Marasta, B. C., ja Alina North Blairmoresta, Alta.

Muilta paikkakunnilta oli matkustajia seuraavasti: Helga Grönroos ja Sulo Kallio South Porcupinesta; Eero ja Elsa Nikkola Dixiestä, Ont.; Arne Oksanen Lansingista; Aune Pitkänen Nakinasta; Ida Tarwood Hamiltonista; Emil Ylönen Lac du Bonnet, Man., Aino Salminen Timminsistä; Amalia Laine Schumacherista, Ont.

Matkustajaluettelon mukaan meni eniten matkustajia Helsinkiin, kaikkiaan 11. Tampereelle ilmoitti menevänsä viisi, Poriin kolme ja kaksi matkusti seuraaville paikkakunnille: Jyväskylä, Kuortane, Inkeroinen, Virolahti, Tuomikylä ja Vaasa. Yksi matkustaja oli seuraaville paikkakunnille: Kauhava, Kurikka, Ylihärmä, Isojoki, Kuusjoki, Hyvinkää, Karvia, Kovesjoki, Teuva, Kalajoki, Kauhava, Marttila, Kestilä, Turku, Koski T. L., Korpilahti, Ahtiala, Kangasniemi, Mustajärvi, Pitkäjärvi, Kortesjärvi, Tourula, Uusikaupunki ja Lapväärti.

Tämä huvimatkaretki on suurin mitä koskaan ennen on Canadan suomalaisten toimesta lähtenyt vanhaan kotimaahan ja erikoinen siitäkin syystä, että se tapahtuu suurella lentokoneella.

Sopivien tonttien puute Sudburyssa

Maakunnan suunnittelu- ja kehitysministeriön edustaja oli tällä viikolla Sudburyssa tarkastamassa yhdessä kaupungin insinöörin ja rakennustarkastajan kanssa kaupungin tonttimaat. He tulivat tarkastuksen johdosta sellaiseen tulokseen, että kaupungissa ei ole sellaista maita mitkä soveltuisivat valtion tukemaa asuntojen rakennuttamista varten. Sellaisten kotien rakennuttaminen kallioisille tonteille tulisi liian kalliiksi, sanoi rakennustarkastaja H. E. Roseborough.

Päättäjäisnäytännöt tanssikoulussa

Helen Hymanderin tanssikoulun neljäs vuotuinen päättäjäisnäytäntö pidetään ensi perjantaina ja lauantaina Sudburyn High-koulun juhlasalissa, alkaen klo 8 illalla. Lippuja saatavana tanssikoulusta, 5 Beech St.

Bonusansiot kohosivat kaksinkertaisiksi kun vaatimuksiin suostuttiin

Sudburyn kaivosmiesten sanotaan hyljänneen urakkatyön ja työskentelevän tuntipalkalla

Sullivan-kaivannon urakkatöitä tehneet kaivosmiehet Kimberleyssa, B. C., saivat kaksinkertaisiksi kohonneet bonusansiot sen jälkeen kun yhtiö oli suostunut heidän vaatimukseensa, että heidän pitäisi päästä osallisiksi kun määritellään urakkatöitä koskevat ehdot, sanotaan Mine-Mill-union Sudburyn seudun osastolle saapuneissa tiedoissa.

Sullivan-kaivannon urakkamiesten bonusansiot olivat $23,000 viime joulukuussa mutta kohosivat 42,000 dollariin maaliskuussa ja 57,000 dollariin huhtikuussa sen jälkeen kun he olivat voittaneet oikeuden päästä osallisiksi bonuspalkkojen ja ehtojen määrittelemiseen.

Mine-Mill News-lehti kertoo Sudburyn seudun bonusmiesten hyljänneen urakkatyön ja työskentelevän päiväpalkalla koska Inco on kieltäytynyt harkitsemasta union vaatimusta, että työläisten pitäisi päästä osallisiksi bonustyöehtojen määrittelemiseen. Miesten sanotaan suorittavan nyt normaalisen päivän työn tuntipalkalla.

Sullivan-kaivannon miesten taistelu kesti kaksi kuukautta ennenkuin yhtiö suostui kaivosmiesten vaatimukseen. Kun kaivannon miesten normaalinen päivätyö johti yhtiön urakkatöistä aiheutuneiden lisävoittojen vähentymiseen, käsitti Consolidated-yhtiön johto, että on parempi suostua kaivosmiesten vaatimukseen ja neuvotella heidän valittujen edustajiensa kanssa kuin jäädä vaille niitä lisävoittoja, jotka yhtiö saa urakkatyön johdosta. Kaivannon miesten taistelu joutui huippukohtaan viime tammikuussa ja kesti vielä helmikuun ajan, jona aikana kaivosmiehet kieltäytyivät urakkatyöstä mutta suorittivat normaalisen päivätyön tuntipalkalla.

Mine-Mill News kertoo Sudburyn seudun kaivosmiesten ilmaisseen käynnissä olleiden neuvottelujen aikana päättäväisyytensä siirtyä tuntipalkalle kesäk. 1 päivästä lähtien jos yhtiö kieltäytyy harkitsemasta heidän oikeutettua vaatimustaan bonustöiden palkkojen määrittelemiseen nähden. Incon muiden työläisten sanotaan tukevan kaivosmiesten vaatimusta niin täällä kuin Port Colbornessakin.

Mine-Mill voitti 25-37 korotukset tuntipalkkoihin

"Tällä viikolla allekirjoitetussa uudessa työehtosopimuksessa mikä koskee Swift-Canadian Co:n täkäläisiä työläisiä voitti Mine-Mill-union Sudbury and District General Workers-osasto no. 902 huomattavat korotukset tuntipalkkoihin ja lukuisia muita etuisuuksia," sanoi eilen mainitun osaston järjestäjä Wm. Kennedy lehtemme edustajalle. Yhtiöllä oli käytännössä tilapäiset-kalliinajan lisät tuntipalkkoihin mutta union neuvottelijat kieltäytyivät hyväksymästä niitä ja vaativat niiden asemesta huomattavia korotuksia tuntipalkkoihin, joita korotettiin sen johdosta 25—37 sentillä.

Sen lisäksi saavutettiin uudessa työehtosopimuksessa kahdeksan palkallista juhlapäivää, joista on maksettava, 2,5-kertainen palkka jos työläisten on oltava työssä näinä päivinä.

Viikon kesäloma annetaan jokaiselle vuoden työskenneelle, kaksi viikkoa viiden vuoden ja kolme viikkoa 15 vuoden palveluksen jälkeen.

Erikoisen kiinnostavana uutuutena tässä työehtosopimuksessa on se, että yhtiön takaa työläisilleen ainakin 37 tunnin työn tai sitä vastaavan palkan viikossa, sanoi mr. Kennedy.

McKim-kunnan osuus kaivantoveroista $134,810

McKim-kunnan tämän vuoden osuus maakunnan perimistä kaivantoveroista on korotetut 134,810 dollariin ilmoitettiin tällä viikolla pidetyssä kunnanvaltuuston kokouksessa. Kunta sai näitä verorahoja ensimmäisen kerran viime vuonna, jolloin summa oli ainoastaan 30,000 dollaria.

Ensiksi ilmoitettiin Torontosta, että kunnan tämän vuoden osuus olisi noin 74,000 dollaria. Valtuusto päätti kuitenkin lähettää kaksi jäsentään, Steve Wilsonin ja Carl Nesbittin Torontoon, koska valtuuston mielestä kunnan olisi pitänyt saada runsaamman osuuden. Tämän matkan seurauksena olikin, että summa korotettiin noin 60,000 dollarilla.

Kunnan kirjuri sanoi valtuuston kokouksessa, että muutamia toisarvoisia seikkoja tähän asiaan nähden on vielä lopullisesti ratkaisematta, mutta että ne eivät suurestikaan muuta vero-osuuden määrää puoleen tai toiseen.

Voimassa olevien säädösten mukaan hyötyy New Sudburyn alue eniten näistä kaivantoveroista koska kummatkin kunnan alueella olevat kaivannot, Incon Murray-kaivanto ja Falconbridgen McKim-kaivanto sijaitsevat New Sudburyn alueella. Sen johdosta on New Sudburyn alueen kansakoulun kannattajain kouluvero ainoastaan 1.46 milliä Lockerbyn alueen 37.14 milliä vastaan. Se ei kuitenkaan merkitse sitä, etteikö näitä varoja voida käyttää myöskin kunnan yleisiin tarkoituksiin, jonka johdosta niistä hyötyvät kaikki kunnan veronmaksajat.

Tarjoilijoille luvattu $3 enemmän viikolle

Toronto. — Hotellien olutanniskelupaikoissa työskenteleville työläisille on luvattu kolme dollaria enemmän palkkaa viikolle, ilmoitettiin täällä keskiviikkona.

Nämä työläiset kuuluvat International Beverage Dispensers Unioon (AFL). Ennenkuin sopimus astuu voimaan täytyy jäsenien sen hyväksyä. Kokous tästä pidetään Labor Templessä ensi sunnuntaina.

Jos tämä hyväksytään, niin palkat tulevat vaihtelemaan $41:sta $63:n.

Laivat törmänneet yhteen St. Lawrencella

Halifax. — Cunard linjan linjalaiva Scytia ja rahtilaiva Wabana törmäsivät yhteen torstaina St. Lawrence-joella sumussa. Scythia, jossa oli 800 Eurooppaan menevää matkustajaa, pääsi törmäyksen jälkeen omin voimin kulkemaan ja on matkalla Quebeclin tarkastusta varten.

Wabanaa ryhdyttiin hinaamaan Rocky Riverille. Yhteentörmäyksen jälkeen yksi Wabanan miehistä on ollut kadoksissa.

Paquetteen...
JUURI SAAPUNUT UUSI LÄHETYS
LAATUVAATTEITA
ERIKOISEN ALHAISILLA HINNOILLA
TILAISUUS SAADA AISTIKKAAT VAATTEET HALVALLA

100% TAYSIVILLAISIA WORSTED-
PUKUJA
Puku uutuus, yhdellä napilla varustettu todella aistikas. Harmaan ja sinisen raitaisia. Kaikkia kokoja. Hinta **45.00**

2-HOUSUN PUKUJA
Sinisiä ja mustia, erikoisesta "Double Plain" worstedista valmistettuja putkuja kaksien housujen kanssa. Todella miellyttäviä pukuja Hinta **79.50**

"SPORT"-TAKKEJA
Kaikki viimeisimmät kuosit ja värit. Kaikkia kokoja.
Hinnoitettu
31.50--39.50

"CROMBIE"
"SPORT"-TAKKEJA
Crombie de Luxe takkeja, tehty Skotlannissa kudotuista kankaista, eri väreissä. Erikoisen käytännöllinen takki kesän aikana. Hinta **39.50**

☆ YSTÄVÄLLISET SUOMALAISET MYYJÄMME MIELIHYVÄLLÄ PALVELEVAT TEITÄ

J. T.
Paquette
& SONS LIMITED
SUDBURYN SUURIN MIESTEN PUKIMO
84 Durham St. S. Puh. 6-6641 Sudbury